

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

ЗАКЛАДИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

ДБН В.2.2-18:2007

*Актуалізований текст в останній редакції із змінами,
внесеними Зміною №1, Зміною №2 та Зміною №3
(у контрольному стані)*

Київ

Міністерство розвитку громад та територій України
2025

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

ЗАКЛАДИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

ДБН В.2.2-18:2007

*Актуалізований текст в останній редакції із змінами,
внесеними Зміною №1, Зміною №2 та Зміною №3
(у контрольному стані)*

Київ
Мінрозвитку
2025

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО:	Відкрите акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (БАТ "КиївЗНДІЕП")
РОЗРОБНИКИ:	В.Куцевич , д-р арх. (керівник розробки); архітектори Л.Філатова , Б.Губов , О. Гайдученя , канд. арх.;
За участю:	В.Гершкович , канд.техн.наук; інженери І.Крапівін , Б.Польчук Мінпраці та соціальної політики України (І. Шпитяк , К.Міщенко , В.Павлюченко , О.Суліма , В.Смерецька); УкрНДІ пожежної безпеки МНС України (В.Сокол); Інституту гігієни і медичної екології ім. О.М.Марзєєва АМН України (В.Акіменко , д-р мед.наук; А.Яригін , канд.біол.наук; О.Шумак)
ВНЕСЕНО ТА ПІДГОТОВЛЕНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ:	Управління архітектурно-конструктивних та інженерних систем будинків і споруд (О. Авдієнко , А. Нечепорчук) Міністерства будівництва, архітектури та житлово- комунального господарства України
ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:	наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово- комунального господарства України від 23 січня 2007 р. № 20, чинні з 1 липня 2007 р.
УВЕДЕНО ВПЕРШЕ РОЗРОБЛЕНО Зміна № 1:	Публічне акціонерне товариство «Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву» (ПАТ «КиївЗНДІЕП»)
РОЗРОБНИКИ Зміна № 1:	В.Куцевич , д-р арх., (науковий керівник), І. Чернядьєва , Б. Губов , архітектори
За участю:	Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М.Марзєєва АМН України (Н.Полька , д-р мед. наук, В.Акіменко , О.Шумак , Н.Стеблій) УкрНДІ цивільного захисту МНС України (О. Євсюков , В. Ніжник , Р.Уханський)
ВНЕСЕНО Зміна № 1:	Департамент містобудування, архітектури та планування територій Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
З ПОГОДЖЕНО Зміна № 1:	Міністерство соціальної політики України від 15.12.2011 р. № 12535/0/14-11/19 Міністерство охорони здоров'я України від 25.01.2012 р. № 05.03.02-07/4211 Державна Інспекція техногенної безпеки України від 12.12.2011р №36/2/ 9464
ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ Зміна № 1:	наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово- комунального господарства України від 30.12.2011 № 419, чинна з 1 липня 2012 р.
РОЗРОБЛЕНО Зміна № 2:	Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (ПАТ "КИЇВЗНДІЕП")
РОЗРОБНИКИ Зміна № 2:	В. Куцевич , д-р архіт. (науковий керівник); Б. Губов ; Т. Іокова ; В. Ніжник , канд. техн. наук; Р. Уханський , канд. техн. наук; Л. Філатова ; І. Чернядьєва
За участю:	ДУ "Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України" (В. Махнюк , д-р мед. наук; Т. Станкевич , канд. мед. наук); Український НДІ цивільного захисту (Я. Балло , канд. техн. наук)

ВНЕСЕНО Зміна № 2:	Департамент з питань проектування об'єктів будівництва, технічного регулювання та науково-технічного розвитку Міністерства розвитку громад та територій України
ПОГОДЖЕНО Зміна № 2:	Державна служба України з надзвичайних ситуацій (лист № 01-9866/261 від 11.07.2019) Міністерство соціальної політики України (лист № 21453/0/2-19/61 від 13.12.2019) Міністерство охорони здоров'я України (лист № 26-04/48032/2-19 від 11.12.2019)
ЗАТВЕРДЖЕНО Зміна № 2:	Міністерство розвитку громад та територій України, наказ від 28.12.2019 № 344
НАДАНО ЧИННОСТІ Зміна № 2:	з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня її реєстрації та оприлюднення на офіційному вебсайті Мінрегіону (2020-05-01)
РОЗРОБЛЕНО Зміна № 3:	Міністерство розвитку громад та територій України
РОЗРОБНИКИ Зміна № 3:	Постійно діюча робоча група з підготовки змін до державних будівельних норм з питань інклюзивності Науково-технічної ради Міністерства розвитку громад та територій України (утворена рішенням НТР Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, протокол №13 від 24 жовтня 2024 року)
ВНЕСЕНО Зміна № 3:	Департамент просторового планування територій та архітектури Міністерства розвитку громад та територій України
ПОГОДЖЕНО Зміна № 3:	Державна служба України з надзвичайних ситуацій лист від 11.12.2024 № 01-29049/261-4 Міністерство охорони здоров'я України лист від 18.12.2024 № 26-04/47183/2-24 Міністерство соціальної політики України лист від 20.12.2024 № 27641/0/2-24/51
ЗАТВЕРДЖЕНО Зміна № 3:	наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 11.01.2025 № 38
НАБРАННЯ ЧИННОСТІ Зміна № 3:	з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня реєстрації та оприлюднення на порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (з 2025-06-01)

ЗМІСТ

1	Сфера застосування	1
2	Нормативні посилання	1
3	Терміни та визначення понять	6
4	Загальні положення	7
5	Розміщення будинків, земельні ділянки	8
6	Об'ємно-планувальні рішення	10
6.1	Житлові приміщення	10
6.2	Обслуговуючі приміщення	15
6.3	Вимоги до окремих елементів будинків	23
7	Пожежна безпека	28
8	Інженерне обладнання	29
8.1	Водопостачання і каналізація	29
8.2	Опалення та вентиляція	30
8.3	Електропостачання та електрообладнання	32
8.4	Системи зв'язку і сигналізації	32
8.5	Ліфти та підйомники	33
8.6	Сміттевидалення	34
	Додаток А Призначення профільних відділень психоневрологічних інтернатів	35
	Додаток Б	
	Структурні підрозділи територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян	36
	Додаток В	
	Перелік послуг, що надаються закладами соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі	37
	Додаток Г	
	Склад приміщень територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян	39
	Додаток Д	
	Склад приміщень закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі	41
	Додаток Е	
	Бібліографія	43
	Додаток Ж	
	Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями	45
	<i>(Додаток Ж долучено, Зміна № 1, назва змінена, Зміна № 3)</i>	
	Додаток И	
	Дитячі будинки-інтернати	53
	<i>(Додаток И долучено, Зміна № 2)</i>	
	Додаток К	
	Профілі дитячих будинків-інтернатів та їх структурні підрозділи	71
	<i>(Додаток К долучено, Зміна № 2)</i>	

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди.	ДБН В.2.2-18:2007
Заклади соціального захисту населення	Вводяться вперше

Чинні від 2025-06-01**1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ**

1.1 Ці Норми поширюються на розроблення проектів нових і реконструкцію існуючих будинків і споруд закладів соціального захисту населення: дитячих будинків-інтернатів, будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, геріатричних пансіонатів, пансіонатів для ветеранів війни і праці; психоневрологічних інтернатів; територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян; будинків нічного перебування, центрів реінтеграції бездомних громадян, центрів соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, та соціальних готелів, призначених для тимчасового притулку дорослих бездомних громадян, а також закладів постійного та тимчасового перебування осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями і реабілітаційних закладів змішаного типу для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями.

(Пункт 1.1 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2, Зміна № 3)

1.2 Вимоги цих Норм є обов'язковими для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів інвестиційної діяльності на території України незалежно від форм власності та відомчої належності.

1.3 При проектуванні будинків і приміщень закладів соціального захисту населення, поряд з положеннями цих Норм, слід також виконувати вимоги інших чинних нормативних документів у галузі будівництва.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цих Нормах є посилання на такі нормативні документи:

ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН 363-92 Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України

ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будинків і споруд від шуму

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.1.1-45:2017 Будівлі і споруди в складних інженерно-геологічних умовах. Загальні положення

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-3:2018 Заклади освіти

(Долучено, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-4:2018 Заклади дошкільної освіти

(Долучено, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення

(Змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-10:2022 Заклади охорони здоров'я. Основні положення

(Змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

ДБН В.2.2-13:2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-16:2019 Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-25:2009 Підприємства харчування (Заклади ресторанного господарства)

(Долучено, Зміна № 1, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення

(Долучено, Зміна № 1, Зміна № 2)

ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення

(Долучено, на заміну ДБН В.2.2-17:2006, Зміна № 2)

ДБН В.2.3-4:2015 Автомобільні дороги. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.3-15:2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.4-1-94

(Вилучено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-20:2018 Газопостачання

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-23:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення

(Змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-39:2008 Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі і споруди. Основні положення проектування

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.5-77:2014 Котельні

(Змінено, Зміна № 2)

ДБН В.2.6-31:2016 Теплова ізоляція будівель

(Змінено, Зміна № 2)

ДСТУ Б В.2.5-82:2016 Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом

(Змінено, Зміна № 2)

ДСТУ Б В. 1.1-4-98* Захист від пожежі. Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість. Загальні вимоги

ДСТУ ISO 4190-6:2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 6. Ліфти пасажирські для встановлення в житлових будинках. Планування і вибір (ISO 4190-6:1984, IDT)

ДСТУ ISO 9386-2:2004 Приводні підйомні пристрої для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування

ГОСТ 2874-82 Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством (Вода питна. Гігієнічні вимоги і контроль за якістю)

НПАОП 0.00-1.02-08 Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів

(Змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок

(Змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

НРБУ-97 Норми радіаційної безпеки України. Державні гігієнічні нормативи

НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні

(Змінено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.2.2-38:2013 Настанова з улаштування пожежних ліфтів в будинках та спорудах

(Змінено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 81-72:2017 (EN 81-72:2015, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських і вантажопасажирських ліфтів. Частина 72. Ліфти пожежні

(Змінено, Зміна № 2)

ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування

(Змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.1.1-34:2013 Настанова з розрахунку та проектування звукоізоляції огорожувальних конструкцій житлових і громадських будинків

(Змінено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.1.1-35:2013 Настанова з розрахунку рівнів шуму в приміщеннях і на територіях

(Змінено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Будівельна кліматологія

(Змінено, Зміна № 2)

СНІП 2.09.02-85* Производственные здания (Виробничі будівлі)

СНІП 3.05.01-85 Внутренние санитарно-технические системы (Внутрішні санітарно-технічні системи)

СНІП 3.05.06-85 Электротехнические устройства (Електротехнічні пристрої)

СНІП 3.05.07-85 Системы автоматизации (Системи автоматизації)

ВСН 01-89/ Росавтотранс Предприятия по обслуживанию автомобилей (Підприємства з обслуговування автомобілів)

ВСН 60-89/

(Вилучено, Зміна № 1)

ВСН 97-83/ Минэнерго СССР Инструкция по проектированию городских и поселковых электросетей (Інструкція з проектування міських і селищних електромереж)

ВСН 205-84/ ММСС СССР Инструкция по проектированию электроустановок, систем автоматизации технологического оборудования (Інструкція з проектування електроустановок, систем автоматизації технологічного обладнання)

ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів

ДСанПіН 2.2.4-171-10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною

(Змінено, Зміна № 2)

ДСанПіН 239-96 Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань

СанПіН 42-123-5777-91 Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое (Санітарні правила для підприємств громадського харчування, включаючи кондитерські цехи і підприємства, що виробляють м'яке морозиво)

СанПіН 6027.А-91 Санитарные правила и нормы по применению полимерных материалов в строительстве (Санітарні правила і норми щодо застосування полімерних матеріалів у будівництві)

СанПіН 1304-75

(Вилучено, Зміна № 2)

СанПіН 2605-82

(Вилучено, Зміна № 2)

СанПіН 3077-84

(Вилучено, Зміна № 2)

ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд

(Змінено, Зміна № 2)

ПУЭ-86

(Вилучено, Зміна № 1)

ПУЕ:2017 Правила улаштування електроустановок

(Змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

ДСТУ Б В.2.5-34:2007 Сміттєпроводи житлових і громадських будинків. Загальні технічні умови

(Долучено, Зміна № 1, Зміна № 2)

ДСТУ ISO 9386-1:2005 *вилучено та замінено на* ДСТУ EN 81-41:2016 (EN 81-41:2010, IDT)

Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Спеціальні ліфти для перевезення осіб та вантажів. Частина 41. Вертикальні підймальні платформи, призначені для використання особами з обмеженою рухливістю

(Долучено, Зміна № 1, Зміна № 2, Зміна № 3)

ДСТУ ISO 9386-2:2005 *вилучено та замінено на* ДСТУ EN 81-40:2016 (EN 81-40:2008, IDT)

Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Спеціальні ліфти для перевезення осіб та вантажів. Частина 40. Сходові підйомачі та похилі підймальні платформи для осіб з обмеженою рухливістю

(Долучено, Зміна № 1, Зміна № 2, Зміна № 3)

ДСТУ EN 115:2003 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ескалаторів і пасажирських конвеєрів (EN 115:1995, IDT)

(Долучено, Зміна № 1)

ДСТУ 4809:2007 Ізольовані проводи та кабелі. Вимоги пожежної безпеки та методи випробування

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ 7246:2011 Дизайн і ергономіка. Сигналізатори звукові немовних повідомлень. Загальні вимоги ергономіки

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ 7313:2013 Знаки безпеки та системи евакуаційні фотолюмінесцентні. Загальні вимоги та методи контролювання

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ 8829:2019 Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення. Класифікація

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ Б А.2.2-7:2010 Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об'єктів. Основні положення

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ Б А.2.2-8:2010 Розділ "Енергоефективність" у складі проектної документації об'єктів

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б А.2.2-13:2015 Настанова з проведення енергетичної оцінки будівель

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 Настанова з улаштування контейнерних майданчиків

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.1.1-32:2013 Настанова з проектування захисту від шуму в приміщеннях засобами звукопоглинання та екранування

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.1.1-34:2013 Настанова з розрахунку та проектування звукоізоляції огорожувальних конструкцій житлових і громадських будинків

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.1.1-35:2013 Настанова з розрахунку рівнів шуму в приміщеннях і на територіях

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.2.2-27:2010 Настанова з розрахунку інсоляції об'єктів цивільного призначення

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ Б EN 13779:2011 Вентиляція громадських будівель. Вимоги до систем вентиляції та кондиціонування повітря (EN 13779:2007, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 81-20:2015 (EN 81-20:2014, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Ліфти для перевезення пасажирів та вантажів. Частина 20. Ліфти пасажирські та вантажопасажирські

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 81-50:2015 (EN 81-50:2014, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Ліфти для перевезення пасажирів та вантажів. Частина 50. Правила проектування, розрахування, випробування та перевіряння компонентів ліфта

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 81-73:2017 (EN 81-73:2016, IDT) Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських і вантажопасажирських ліфтів. Частина 73. Режим роботи ліфтів у разі пожежі

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 81-82:2017 (EN 81-82:2013, IDT) Норми безпеки до конструкції та експлуатації ліфтів. Наявні ліфти. Частина 82. Норми щодо поліпшення доступності наявних ліфтів для осіб, зокрема осіб з обмеженими фізичними можливостями

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 15232-1:2017 (EN 15232-1:2017, IDT) Енергоефективність будівель. Частина 1. Вплив автоматизованих систем моніторингу та управління будівлями. Модулі M10-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 62305-1:2012 Захист від блискавки. Частина 1. Загальні принципи (EN 62305-1:2011, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ IEC 62305-2:2012 Захист від блискавки. Частина 2. Керування ризиками (EN 62305-1:2010, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 62305-3:2012 Захист від блискавки. Частина 3. Фізичні руйнування споруд та небезпека для життя людей (EN 62305-3:2011, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ EN 62305-4:2012 Захист від блискавки. Частина 4. Електричні та електронні системи, розташовані в будинках і спорудах (EN 62305-4:2011, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ Б EN 15251:2011 Розрахункові параметри мікроклімату приміщень для проектування та оцінки енергетичних характеристик будівель по відношенню до якості повітря, теплового комфорту, освітлення та акустики (EN 15251:2007, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ ISO 4190-1:2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 1. Класи ліфтів I, II, III, VI (ISO 4190-1:1999, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ ISO 4190-2:2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 2. Ліфти класу IV (ISO 4190-2:2001, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСТУ ISO 4190-3:2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 3. Ліфти службові класу V (ISO 4190-3:1982, IDT)

(Долучено, Зміна № 2)

ДГН 6.6.1-6.5.001-98 Державні гігієнічні нормативи. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)

(Долучено, Зміна № 2)

ДСанПіН 5.5.2.008-01 Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загально-освітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу

(Долучено, Зміна № 2)

ДСанПіН 2.3-185-2013 Державні санітарні правила і норми. Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів

(Долучено, Зміна № 2)

ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку

(Долучено, Зміна № 2)

ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації

(Долучено, Зміна № 2)

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті в цих Нормах, та визначення позначених ними понять.

3.1 Будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці (далі – будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю) – стаціонарна соціально-медична установа загального типу для постійного проживання громадян похилого віку, ветеранів війни та праці, осіб з інвалідністю, які потребують стороннього догляду, побутового та медичного обслуговування (Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю і геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 29.12.01 р. № 549).

(Пункт 3.1 змінено, Зміна № 2)

3.2 Психоневрологічний інтернат – стаціонарна соціально-медична установа, призначена для постійного проживання громадян із психоневрологічними захворюваннями, які потребують стороннього догляду, побутового і медичного обслуговування (Типове положення про психоневрологічний інтернат / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 29.12.01 р. № 549).

3.3 Територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян (далі – територіальний центр) – спеціальна державна установа, що надає послуги пенсіонерам, особам з інвалідністю, одиноким непрацездатним громадянам та іншим соціально незахищеним громадянам вдома, в умовах стаціонарного, тимчасового та денного перебування, які спрямовані на підтримання їхньої життєдіяльності і соціальної активності (Типове положення (взірцеве) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян / Затв. наказом Міністерства соціального захисту населення України від 01.04.97 р. № 44).

(Пункт 3.3 змінено, Зміна № 2)

3.4 Тимчасовий притулок для дорослих – організація нічного або тимчасового проживання громадян без визначеного місця проживання, осіб, що постраждали від фізичного або психічного насильства, стихійного лиха, катастрофи тощо, з наданням їм правової, психологічної, соціальної, медичної та побутової допомоги в подоланні тимчасових труднощів, сприянні у встановленні особи, відновленні документів, паспортизації та працевлаштуванні (Закон України "Про соціальні послуги". – К., 2003).

3.5 Будинок нічного перебування (далі – нічліжний будинок) – заклад соціального захисту для ночівлі громадян, які не мають житлового приміщення, яке б вони могли використовувати для проживання (Типове положення про будинок нічного перебування / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. № 31).

3.6 Центр реінтеграції бездомних громадян (далі – центр реінтеграції) – заклад соціального захисту для бездомних громадян, діяльність якого спрямована на поступове повернення особи до самостійного повноцінного життя шляхом надання їй комплексу соціальних послуг з урахуванням індивідуальних потреб (Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. № 31).

3.7 Центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі (далі – центр соціальної адаптації) – соціальна установа для надання соціальних послуг особам, звільненим з місць позбавлення волі, та їх тимчасового перебування (Типове положення про центр соціальної адаптації для осіб, звільнених з місць позбавлення волі / Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України від 14.02.06 р. №31).

3.8 Соціальний готель – заклад соціального захисту для перебування бездомних громадян, який має у своєму складі окремі номери (Типове положення про соціальний готель / Затв. наказом Міністрації та соціальної політики України від 03.04.06 р. № 98).

3.9 Заклад постійного та тимчасового перебування осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями — реабілітаційний заклад, цільовим призначенням якого є здійснення постійного та тимчасового цілодобового догляду осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями, які потребують стороннього догляду, денної зайнятості та подальшої інтеграції їх у суспільство[16], [18].

(Пункт 3.9 додано, Зміна № 1, змінено Зміна № 3)

3.10 Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями — заклад, цільовим призначенням якого є здійснення заходів, спрямованих на надання реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю з когнітивними порушеннями та психічними захворюваннями[17], [18].

(Пункт 3.10 додано, Зміна № 1, змінено Зміна № 3)

3.11 Центр комплексної реабілітації для повнолітніх осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями — заклад, цільовим призначенням якого є здійснення заходів, спрямованих на надання реабілітаційних послуг дорослим особам з інвалідністю з когнітивними порушеннями та психічними захворюваннями[17], [18].

(Пункт 3.11 додано, Зміна № 1, змінено Зміна № 3)

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю включають три типи підрозділів:

- а) відділення для осіб, спроможних самостійно пересуватися і частково себе обслуговувати, але які потребують додаткового побутового і медичного обслуговування;
- б) відділення для лежачих хворих, що потребують систематичного побутового і медичного обслуговування і постійного або періодичного догляду;
- в) відділення для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних (відділення організується за наявності 25 і більше осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних (далі – особи з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних), за меншої кількості осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, слід передбачати для них житлові групи або приміщення у відділенні для осіб, спроможних самостійно пересуватися).

(Пункт 4.1. змінено, Зміна № 2)

4.2 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю слід проектувати місткістю від 50 до 200 місць з урахуванням положень ДБН В.2.2-40. Залежно від місцевих умов і за відповідного обґрунтування допускається збільшувати місткість до 300 місць, а у сільській місцевості – передбачати будинки-інтернати місткістю 20-40 місць.

(Пункт 4.2 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

4.3 Психоневрологічні інтернати включають відділення різних профілів і режимів утримання хворих (ліжковий, спостережний, вільний):

- а) відділення інтенсивного медичного догляду (ліжковий і спостережний режими утримання);
- б) відділення медико-педагогічної корекції (спостережний і вільний режими утримання);
- в) відділення соціо-реабілітаційного профілю (спостережний і вільний режими утримання);
- г) відділення для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності (вільний режим утримання).

4.4 Призначення відділень, що входять до психоневрологічних інтернатів, наведені у додатку А.

Допускається проектувати будинки психоневрологічних інтернатів однопрофільними або змішаними, які включають відділення декількох різних профілів.

4.5 Психоневрологічні інтернати слід проектувати місткістю від 100 до 200 місць.

4.5а Дитячі будинки-інтернати, що поділяються на заклади 4-х профілів, слід проектувати місткістю до 50 осіб. Призначення закладів різних профілів, комплектація та наповнюваність структурних підрозділів наведені у додатку К.

(Пункт 4.5а додано, Зміна № 2)

4.6 Територіальні центри слід проектувати не менше ніж із двох підрозділів, основними з яких є:

- а) відділення соціальної допомоги вдома;
- б) відділення організації надання грошової і натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам;
- в) відділення соціально-побутової реабілітації;
- г) відділення соціально-медичної реабілітації.

4.7 Кількість і призначення підрозділів територіальних центрів визначається в кожному конкретному випадку завданням на проектування. Структурні підрозділи територіальних центрів наведені у додатку Б.

4.8 Кожен із закладів соціального захисту для бездомних громадян (нічліжний будинок, центр реінтеграції, соціальний готель) та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (центр соціальної адаптації) може функціонувати самостійно або бути структурним підрозділом іншого закладу для бездомних громадян. Максимальну місткість даних типів закладів слід приймати не більше 100 місць.

Перелік послуг, що надаються закладами соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, наведений у додатку В.

4.9 Заклад постійного та тимчасового перебування осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями проектується згідно з вимогами додатка Ж. Склад та площі приміщень закладу наведені у таблиці Ж.1.

(Пункт 4.9 додучено, Зміна № 1, змінено, Зміна № 3)

4.10 Центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями проектується згідно з вимогами додатка Ж. Склад та площі приміщень закладу наведені у таблиці Ж.2.

(Пункт 4.10 додучено, Зміна № 1, змінено, Зміна № 3)

4.11 Центр комплексної реабілітації для повнолітніх осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями проектується згідно з вимогами додатка Ж. Склад та площі приміщень закладу наведені у таблиці Ж.3.

(Пункт 4.11 додучено, Зміна № 1, змінено, Зміна № 3)

5 РОЗМІЩЕННЯ БУДИНКІВ, ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ

5.1 Будинки закладів соціального захисту населення слід розміщувати на окремих ділянках сельбищних територій міст, селищ міського типу та сільських поселень.

5.2 Розміщення, місткість і розміри земельних ділянок закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування з урахуванням вимог 6.1 [ДБН Б.2.2-12](#), [ДБН В.2.2-9](#), [ДБН В.2.2-40](#), ДСП 173, ДСН 239, СН 3077 і ДСанПін 2.3-185.

(Пункт 5.2 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

5.3 До ділянок закладів соціального захисту населення необхідно передбачати під'їзди і підходи від зупинок громадського транспорту, а на території закладів повинні бути виділені такі зони:

- житлова (або "забудови");
- відпочинку (зелена зона з прогулянковими алеями, майданчиками для відпочинку; тіньовими навісами, альтанками, лавами, столами для ігор);
- фізкультурно-оздоровча (на ділянках будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, психоневрологічних інтернатів, дитячих будинків-інтернатів, територіальних центрів, центрів для реінтеграції та соціальної адаптації і соціальної реабілітації – майданчики для занять фізкультурою, у тому числі лікувальною та майданчики для спортивних ігор);
- лікувально-виробнича – для будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, психоневрологічних інтернатів, дитячих будинків-інтернатів, територіальних центрів, центрів для реінтеграції та соціальної адаптації і соціальної реабілітації;
- господарська (господарський майданчик, майданчик для сміттєзбірників і допоміжні споруди: складські, гараж, овочесховище, пральня, дезінфекційна камера тощо);
- плодовий сад і город (залежно від місцевих умов).

(Пункт 5.3 змінено, Зміна № 2)

5.4 При плануванні та обладнанні території земельних ділянок і окремих майданчиків необхідно враховувати специфіку діяльності та фізичні можливості осіб, що розміщуються в закладі.

(Пункт 5.4 змінено, Зміна № 2)

5.5 До житлової і господарської зон повинні бути самостійні в'їзди. Допускається передбачати один в'їзд на територію закладів соціального захисту населення місткістю до 50 осіб за умови виконання вимог 15.3 [ДБН В.2.2-12](#).

Планувальним рішенням ділянки необхідно забезпечити можливість проїзду пожежних машин до будинків згідно з вимогами [ДБН В.2.2-12](#) та [ДБН В.2.2-40](#).

(Пункт 5.5 змінено, Зміна № 2)

5.6 При в'їзді на ділянку необхідно передбачати автомобільну стоянку. Місткість стоянки слід розраховувати, виходячи з потреб персоналу, мешканців і відвідувачів закладів соціального захисту населення з урахуванням розрахункового рівня автомобілізації даного населеного пункту згідно з [ДБН В.2.2-12](#) і [ДБН В.2.2-40](#). При розміщенні автостоянок слід враховувати вимоги [ДБН В.2.3-4](#), [ДБН В.2.3-5](#), [ДБН В.2.2-12](#), [ДБН В.2.2-40](#) і [ДБН В.2.3-15](#).

Не допускається розміщувати стоянку на території закладу соціального захисту населення із стаціонаром з боку вікон житлових корпусів. Відстань від стоянки до інших корпусів повинна бути не меншою 15 м.

(Пункт 5.6 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

5.7 На земельній ділянці закладів соціального захисту населення необхідно передбачати майданчик для розміщення сміттєзбірників на відстані не ближче 20 м до вікон будинку. До майданчиків зі сміттєзбірниками повинен бути передбачений під'їзд для вивозу сміття.

5.8 Площа зелених насаджень (включаючи газони, квітники, плодовий сад і город) повинна складати: не менше 50% площі ділянки будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю психоневрологічного інтернату або дитячого будинку-інтернату; не менше 35% площі ділянки територіального центру та закладів соціального захисту, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених із місць позбавлення волі.

(Пункт 5.8 змінено, Зміна № 2)

5.9 Підходи до житлового корпусу і шляхи руху мешканців у зону відпочинку не повинні мати перетину з проїздами для автотранспорту.

Проїзди і підходи до будинків повинні мати тверде покриття. Матеріали покриття прогулянкових доріжок і тротуарів повинні забезпечувати безпечне пересування маломобільних осіб, що перебувають у закладі, в тому числі осіб з інвалідністю на кріслах колісних.

Уклон прогулянкових доріжок і тротуарів слід приймати не більше 5 %; доріжки і тротуари, що мають уклон, на поворотах і через кожні 6 м довжини повинні мати горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

(Пункт 5.9 змінено, Зміна № 2)

5.10 Необхідність улаштування пандусів і сходів на шляху руху громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, їх конструкції та огорожі слід визначати згідно з [ДБН В.2.2-9](#) і [ДБН В.2.2-40](#).

(Пункт 5.10 змінено, Зміна № 2)

5.11 Земельні ділянки будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, територіальних центрів і закладів, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених із місць позбавлення волі, дитячих будинків-інтернатів повинні мати огорожу заввишки не менше 1,6 м, а психоневрологічних інтернатів – паркани не менше 2 м із хвіртками, що замикаються, і воротами.

(Пункт 5.11 змінено, Зміна № 2)

5.12 Улаштування прохідної на територію закладів соціального захисту населення з інженерно-технічним оснащенням повинно визначатися завданням на проектування.

6 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

Об'ємно-планувальні рішення будинків і споруд закладів соціального захисту населення повинні формуватися згідно з вимогами даних Норм та положень ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.2-15, відповідати санітарно-гігієнічним і протипожежним нормам. При розробленні конструктивних рішень будинків, що зводяться в складних умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-45 і ДБН В.1.1-12. Огороджувальні конструкції слід проектувати згідно з ДБН В.2.6-31.

Планувальне рішення будинків повинно забезпечувати безперешкодний та зручний доступ маломобільних мешканців чи відвідувачів до приміщень, зон і місць, які призначені для них, відповідно до вимог ДБН 363 і ДБН В.2.2-40.

Склад і площі приміщень закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування згідно з цими Нормами та технологічними вимогами.

Приміщення в будинках закладів соціального захисту населення поділяються на дві основні групи: житлові приміщення; обслуговуючі приміщення.

(Розділ 6 змінено, Зміна № 2)

6.1 Житлові приміщення

6.1.1 Будинки-інтернати для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю

6.1.1.1 Житлові приміщення (житлові кімнати) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи, які передбачаються в складі відділень: для осіб, спроможних самостійно пересуватися; для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних; для лежачих хворих.

(Пункт 6.1.1.1 змінено, Зміна № 2)

6.1.1.2 Житлові кімнати у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних необхідно проектувати на одне та два місця, у відділенні для лежачих хворих – на одне, два та три місця.

Площі житлових кімнат у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних приймаються з розрахунку не менше ніж відповідно 8 м² і 10 м² на людину, але не менше 10 м² і 12 м² – в одномісних. Площі житлових кімнат у відділенні для лежачих хворих приймаються з розрахунку не менше 8 м² на людину, але не менше ніж 9 м² – в одномісних.

Співвідношення кімнат різної місткості у відділеннях слід приймати за завданням на проектування з урахуванням місцевих умов.

(Пункт 6.1.1.2 змінено, Зміна № 2)

6.1.1.3 Місткість житлових груп повинна бути не більшою ніж 25 осіб. До складу відділень необхідно включати 3-4 житлові групи із загальними приміщеннями медичного і побутового призначення які пристосовані для МГН згідно з ДБН В.2.2-40.

(Пункт 6.1.1.3 змінено, Зміна № 3)

6.1.1.4 Склад та площі приміщень житлових груп для різних категорій мешканців і загальних приміщень відділень слід приймати згідно з таблицею 1.

Таблиця 1 – Склад і площі приміщень житлових груп і загальних приміщень відділень будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю

(Назву таблиці 1 змінено, Зміна № 2)

Приміщення	Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
	для осіб, що самостійно пересуваються	для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних	для лежачих хворих
Житлова група			
1 Житлові кімнати:			
на одне місце	10	12	9
на два місця	16	20	16
на три місця	—	—	24

Кінець таблиці 1

2	Передпокій (при житловій кімнаті)	3	3	3
3	Санвузол ¹⁾ (при житловій кімнаті)	Один унітаз, один умивальник або один унітаз, один умивальник, один душ (ванна)	Один унітаз, один умивальник або один унітаз, один умивальник, один душ	Один унітаз, один умивальник
(згідно з 6.3.13 цих Норм)				
4	Кімната відпочинку або вітальня, хол	1,2 (на одну особу)	1,6 (на одну особу)	—
5	Кухня:			
	— кухня-буфетна	0,6 (на одну особу)	0,8 (на одну особу)	—
	— кухня-роздавальна	—	18	18
6	Ванна кімната ²⁾	12(4 ³⁾)	12	14
7	Душові кабінки з місцем для роздягання ⁴⁾	Одна душова кабіна на 8 осіб ⁵⁾ (згідно з 6.3.13 цих Норм і ДБН 2.2-9)		—
8	Кабіна особистої гігієни жінок			—
9	Побутова кімната	14	20	—
10	Санітарна кімната	—	—	20
11	Комора чистої білизни	2	2	4
12	Місце для каталок і крісел колісних	—	4	6
13	Пост чергового персоналу	—	4	4
Загальні приміщення відділень				
14	Процедурна	18	18	18
15	Кімната чергової медсестри	12	12	12
16	Кімната сестри-господарки	10	10	10
17	Кімната для прасування білизни та одягу	6	8	6
18	Клізмова	8	8	8
19	Кімната персоналу	8	8	8
20	Санвузол для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі, одна душова кабіна з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих Норм)		
21	Приміщення для куріння	15	15	—

¹⁾ Допускається проектувати по одному санвузлу на дві одно-, двомісні житлові кімнати.

²⁾ Слід передбачати, якщо санвузли при житлових кімнатах не обладнанні ванною.

³⁾ Допускається зменшувати до 4 м² за умови обладнання душем санвузлів при житлових кімнатах.

⁴⁾ Слід передбачати, якщо санвузли при житлових кімнатах не обладнанні душем або ванною.

⁵⁾ У разі розміщення осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних у відділенні для осіб, що самостійно пересуваються, слід передбачати для них спеціальні душові кабінки.

(Таблицю 1 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

6.1.1.5 У відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних на одну житлову групу слід передбачати дві кімнати відпочинку (вітальні, холи) і дві кухні-буфетні, призначені для приготування їжі мешканцями.

(Пункт 6.1.1.5 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

6.1.1.6 Допускається проектувати по одному приміщенню кухні-роздавальної, яка передбачається для підігрівання та роздавання їжі, що доставляється з їдальні, і побутової кімнати на дві житлові групи, а також замість кухонь-буфетних у житловій групі передбачати кухню-нішу у передпокої при кожній житловій кімнаті за умови обладнання її електроплитою та влаштуванням у ній примусової вентиляції.

(Слова пункту 6.1.1.6 змінено, Зміна № 2)

6.1.1.7 Побутова кімната у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних повинна поділятися на зони: для прання та сушіння дрібних речей; зберігання предметів прибирання; чищення одягу та взуття.

Санітарна кімната передбачається у відділеннях для лежачих хворих і повинна мати зони: для миття та стерилізації суден; миття та сушіння клейонок; зберігання предметів прибирання; сортування, сушіння та тимчасового зберігання брудної білизни. Допускається у санітарній кімнаті встановлювати трубопровід для спускання брудної білизни.

(Пункт 6.1.1.6 змінено, Зміна № 2)

6.1.1.8 У будинках-інтернатах місткістю 100 місць і менше слід проектувати одну процедурну на весь будинок, а в будинках-інтернатах місткістю 50 місць і менше допускається не передбачати кімнати чергової медсестри та сестри-господарки, а також клізмову.

6.1.2 Психоневрологічні інтернати

6.1.2.1 Житлові приміщення (житлові кімнати) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи, які передбачаються у складі лікувальних відділень (інтенсивного медичного догляду; медико-педагогічної корекції; соціо-реабілітаційного профілю; для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності), виходячи із умов (режиму) утримання хворих: вільний, спостережний і ліжковий.

6.1.2.2 Житлові кімнати для осіб з вільним і спостережним режимами утримання необхідно проектувати на одне та два місця, для осіб з ліжковим режимом утримання – на одне, два та три місця.

Площі житлових кімнат на одне та два місця повинні визначатися з розрахунку не менше 8 м² на одне місце, але не менше 10 м² – в одномісних кімнатах. Площі житлових кімнат на три місця для осіб з ліжковим режимом утримання приймаються з розрахунку не менше 7 м² на одне місце.

Співвідношення кімнат різної місткості у відділеннях психоневрологічних інтернатів слід приймати за завданням на проектування з урахуванням місцевих умов.

6.1.2.3 Житлові групи психоневрологічних інтернатів необхідно проектувати місткістю не більше ніж на 25 місць. До складу відділень рекомендується включати чотири-шість житлових груп із загальними приміщеннями медичного, реабілітаційного, дозвілєвого та побутового призначення.

6.1.2.4 Склад та площі приміщень житлових груп для осіб з різним режимом утримання і загальних приміщень відділень слід приймати згідно з таблицею 2.

Таблиця 2 – Склад та площі приміщень житлових груп і загальних приміщень відділень психоневрологічних інтернатів

Приміщення		Площа приміщень відділень, м ² , не менше		
		для осіб з вільним режимом утримання	для осіб зі спостережним режимом утримання	для осіб з ліжковим режимом утримання
Житлова група				
1	Житлові кімнати:			
	на одне місце	10	10	10
	на два місця	16	16	16
	на три місця	–	–	21
2	Туалет	Один унітаз, один умивальник – на вісім жінок або один унітаз, один умивальник, один пісуар на 12 чоловіків (згідно з 6.3.13 цих Норм і ДБН 2.2-9)		Один унітаз, один умивальник
3	Умивальна кімната з піддоном для миття ніг	Один умивальник, один піддон на шість осіб (згідно з 6.3.13 цих Норм і ДБН 2.2-9)		Два умивальники, один піддон
4	Кімната відпочинку	1,2 (на одну особу)	1,4 (на одну особу)	
5	Їдальня	–	1,4 (на одну особу)	–
6	Кухня-роздавальна	–	18	–
7	Ванна кімната	12	12	12
8	Душові кабінки з місцем для роздягання	Одна душова кабіна на вісім осіб ¹⁾ (згідно з 6.3.13 цих Норм і ДБН 2.2-9)		–
9	Кабіна особистої гігієни жінок			–
10	Побутова кімната	12	12	–
11	Санітарна кімната	–	–	16
12	Комора чистої білизни	2	2	4
13	Гардеробна для зберігання верхнього одягу	–	0,6 (на одну особу)	–
14	Місце для зберігання каталок та крісел колісних	–	–	4
15	Кімната санітарки	9	9	9
16	Цілодобовий пост санітара/санітарки	4	4	4

Кінець таблиці 2

Загальні приміщення відділень				
17	Кабінет лікаря	12	12	12
18	Кімната чергової медсестри (процедурна)	12	12	12
19	Процедурна амінозинова з підготовчою	18	18	18
20	Клізмова	8	8	8
21	Гурткова кімната (кімната арттерапії)	18	18	–
22	Приміщення для працетерапії с кімнатою інструктора та коморою матеріалів	+12	40+12	–
23	Кімната сестри-господарки	10	10	10
24	Кімната для прасування білизни та одягу	6	6	6
25	Кімната персоналу	8	8	8
26	Санвузол для персоналу (чоловічий і жіночий)	По одному унітазу, одному умивальнику у шлюзі, одній душовій кабіні з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих Норм)		
27	Приміщення для куріння	15	15	–
1) За наявності у відділенні осіб з інвалідністю на кріслах колісних слід передбачати для них спеціальні душові кабінки.				

(Таблицю 2 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

6.1.2.5 У відділеннях з вільним і спостережним режимами утримання на одну житлову групу слід передбачати дві кімнати відпочинку (вітальні, холи).

6.1.2.6 Побутова та санітарна кімнати у відділеннях для осіб з різними режимами утримання повинні мати функціональні зони згідно з 6.1.1.6 цих Норм.

6.1.2.7 Допускається частину житлових кімнат у відділеннях з вільним режимом утримання, призначених для проживання осіб з найбільш збереженим інтелектом, проектувати з прикімнатними санвузлами згідно з 6.1.1.4 і 6.3.13 цих Норм.

6.1.3 Територіальні центри

6.1.3.1 У територіальних центрах житлові групи для денного, тимчасового і постійного перебування слід проектувати не більше ніж на 25 місць. Склад груп і кількість місць у них визначається завданням на проектування.

Орієнтовний склад приміщень житлових груп для денного перебування у відділеннях соціально-побутової і соціально-медичної реабілітації територіальних центрів наведений у додатку Г.

6.1.3.2 Площі приміщень житлових груп для денного перебування слід приймати з розрахунку:

– гардеробну (за відсутності гардеробної у вхідній групі приміщень) – 0,6 м²/люд., але не менше 15 м²;

– кімнату денного перебування (вітальню) – 1,5 м²/люд., але не менше 36 м²;

– кімнати для денного відпочинку (спальні для жінок і чоловіків) на 50 % місць у групі – 2,5 м²/люд., але не менше 16 м² кожна;

– кухню-буфетну – 0,6 м²/люд., але не менше 12 м²;

– санвузли для жінок і чоловіків;

– по одному унітазу та одному умивальнику в шлюзі для осіб з інвалідністю, що пересуваються

на кріслах колісних, слід передбачати окремих санвузол розміром 1,65 м х 1,8 м згідно з вимогами [ДБН В.2.2-40](#);

– по одній душовій кабіні з місцем для роздягання (згідно з 6.3.13 цих Норм).

(Пункт 6.1.3.2 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2, Зміна № 3)

6.1.3.3 Приміщення житлових груп для тимчасового і постійного перебування у територіальних центрах проектується за нормативами будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю відповідно до вимог [ДБН В.2.2-40](#).

(Пункт 6.1.3.3 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

6.1.4 Заклади соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (нічліжні будинки, центри реінтеграції, центри соціальної адаптації, соціальні готелі)

6.1.4.1 У закладах соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, житлові приміщення (спальні, житлові кімнати, номери) і підсобні приміщення слід об'єднувати у житлові групи. Склад приміщень житлових груп і кількість місць у них визначається завданням на проектування.

Рекомендований склад приміщень житлових груп закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, наведений у додатку Д.

6.1.4.2 Житлові приміщення необхідно проектувати: не більше ніж на 18 місць – у нічліжних будинках, на 2-6 місць – у центрах реінтеграції та соціальної адаптації, на 1-3 місця – у соціальних готелях.

Площі житлових приміщень слід приймати з розрахунку не менше: 4 м² на одну людину у спальнях нічліжних будинків, 6 м² – у житлових кімнатах центрів реінтеграції та соціальної адаптації і 8 м² – у номерах соціальних готелів.

Площі підсобних приміщень житлових груп необхідно приймати згідно з вимогами до аналогічних приміщень у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю відповідно до вимог [ДБН В.2.2-40](#).

(Пункт 6.1.4.2 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

6.2 Обслуговуючі приміщення

До складу обслуговуючих приміщень закладів соціального захисту населення входять:

- культурно-дозвіллеві та фізкультурно-оздоровчі приміщення;
- медичні приміщення;
- приміщення їдальні;
- лікувально-трудова (або виробничі) приміщення;
- адміністративно-побутові та службові приміщення;
- складські та господарські приміщення.

Склад та площі обслуговуючих приміщень закладів соціального захисту населення повинні встановлюватися завданням на проектування згідно з вимогами цих Норм і нормами проектування відповідних будинків і приміщень.

У випадку включення територіальних центрів або їхніх відділень до складу житлових будинків, спеціально призначених для осіб з інвалідністю і громадян похилого віку, приміщення територіальних центрів повинні проектуватися з урахуванням додаткового обслуговування не менше 30% осіб з інвалідністю і громадян похилого віку, що мешкають у будинку.

(Пункт 6.2 змінено, Зміна № 2)

6.2.1 Культурно-дозвіллеві та фізкультурно-оздоровчі приміщення

6.2.1.1 До групи приміщень культурно-дозвіллевого та фізкультурно-оздоровчого призначення відносяться: зал для глядачів з фойє, клубні приміщення (в складі бібліотеки-читальні, інтернет-клубу і кімнат для гурткових занять), фізкультурно-оздоровчі з допоміжними приміщеннями.

6.2.1.2 Кількість місць у залі для глядачів слід приймати:

– у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю – з розрахунку 100 % спроможних до самообслуговування і тих, хто пересувається на кріслах колісних, і 20 % тих, хто потребує постійного догляду з відділень для осіб, спроможних самостійно пересуватися, та для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних;

- у психоневрологічних інтернатах – з розрахунку 100% осіб вільного утримання з відділень медико-педагогічної корекції та соціо-реабілітаційного профілю і для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності;
- у територіальних центрах – з розрахунку 100% осіб з відділень денного перебування і спроможних до самостійного пересування з відділень тимчасового та постійного перебування;
- у центрах реінтеграції та соціальної адаптації – з розрахунку 100 % клієнтів.

(Пункт 6.2.1.2 змінено, Зміна № 2)

6.2.1.3 Склад і площі культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих приміщень закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з таблицею 3.

Таблиця 3 – Склад і площі культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше	
	до 100 місць	більше 100 до 200 місць
1 Зал для глядачів	Проектується згідно з <u>ДБН В.2.2-16</u> із розрахунку на одне місце у залі: - для громадян похилого віку, спроможних самостійно пересуватися – 1,1 м²; - для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних – 2,2 м²; - для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів; груп денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів; клієнтів центрів реінтеграції та соціальної адаптації – 1,1 м²	
2 Естрада	30	50
3 Фойє	0,5 м ² на одне місце у залі, але не менше 24	
4 Артистична із вбиральнею	10x2	12x2
	Один унітаз і один умивальник (згідно з 6.3.15 цих Норм)	
5 Бібліотека-читальня	0,3 м ² на одне місце у закладі	
6 Приміщення інтернет-клубу	18	30
7 Гурткова	18	30
8 Комора інвентаря	10	12
9 Кінопроекційна	20	20
10 Вбиральні при фойє (для жінок і чоловіків)	Згідно з ДБН В.2.2-16 і <u>ДБН В.2.2-40</u>	
11 Фізкультурно-оздоровчі приміщення: - універсальний зал - тренажерний зал	Проектується згідно з ДБН В.2.2-13 (для громадян похилого віку, спроможних самостійно пересуватися; для осіб з інвалідністю (осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних); для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів; груп денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів; клієнтів центрів реінтеграції та соціальної адаптації)	
12 Роздягальні для жінок і чоловіків з душовими і туалетними	Те саме	

(Таблицю 3 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

6.2.1.4 Зали для глядачів слід проектувати з урахуванням встановлення у них напівм'яких або твердих крісел зі стаціонарними сидіннями. Крісла повинні бути прикріплені до підлоги. Кількість місць у ряді повинна бути: за одnobічної евакуації – не більше 12, за двобічної евакуації – не більше 25. Ширина проходів між рядами повинна бути не меншою 0,55 м.

6.2.1.5 Перед естрадою або у кінці залу необхідно передбачати площадку для розміщення осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних. Місця для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних не слід розташовувати групами чисельністю більше трьох в одному ряді.

(Пункт 6.2.1.5 змінено, Зміна № 2)

6.2.1.6 У будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю місткістю менше 100 місць допускається передбачати суміщений зал для глядачів та обідній із розрахунку на одне посадочне місце: 1,6 м² – для осіб, спроможних самостійно пересуватись, і 3,0 м² – для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних.

(Пункт 6.2.1.6 змінено, Зміна № 2)

6.2.1.7 Зали для глядачів, призначені для показу кінофільмів, повинні відповідати вимогам норм проектування культурно-видовищних і дозвілєвих закладів (ДБН В.2.2-16) та відповідно до вимог ДБН В.2.2-40.

(Пункт 6.2.1.7 змінено, Зміна № 3)

6.2.1.8 Склад приміщень для гурткових занять приймається за завданням на проектування, але не менше одного приміщення площею 18 м² на заклад.

6.2.1.9 Склад фізкультурно-оздоровчих приміщень у будинках закладів соціального захисту населення повинен встановлюватися завданням на проектування з урахуванням використання їх особами з інвалідністю різних категорій, у тому числі і осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, відповідно до ДБН В.2.2-13.

(Пункт 6.2.1.9 змінено, Зміна № 2)

6.2.2 Медичні приміщення

6.2.2.1 Склад та площі приміщень медичного пункту з приймально-карантинним відділенням і ізолятором у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, психоневрологічних інтернатах слід приймати згідно з таблицею 4.

(Пункт 6.2.2.1 змінено, Зміна № 2)

Таблиця 4 – Склад і площі медичних приміщень

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше			
	у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю місткістю		у психоневрологічних інтернатах місткістю	
	100 місць	200 місць	150 місць	200 місць
1 Кабінет завідувача медпункту	–	12	–	12
2 Кабінет лікаря	12	12	12	12
3 Кабінет старшої медсестри	18	18	18	18
4 Кабінети лікарів-консультантів:				
– отоларинголога	18	18	18	18
– офтальмолога (з темною кімнатою);	18+8	18+8	18+8	18+8
– гінеколога	18	18	18	18

Продовження таблиці 4

5	Стоматологічний кабінет	18	18	18	18
6	Процедурна	18	18	18	18
7	Кабінет електросвітлолікування з приміщенням для обробки прокладок	12+6	18+8	12+6	18+8
8	Кабінет теплолікування з приміщенням для підігрівання парафіну й озокериту	—	12+8	—	12+8
9	Кімната зберігання переносної апаратури	—	8	8	8
10	Приміщення для зберігання прибирального інвентаря	2	2	2	2
11	Приміщення лікувальної фізкультури (ЛФК):				
	а) зал;	5 м² на одну людину			
	б) роздягальня з душовою та вбиральною	8	12	12	16
		Одна душова кабіна, один унітаз і один умивальник (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
12	Кабінет масажу (на одну кушетку)	12	12	12	12
13	Лабораторія:				
	а) приміщення з кабіною для приймання матеріалів на аналіз;	—	4+6	—	4+6
	б) кабінет для взяття на аналіз проб крові;	—	9	9	9
	в) автоклавна-стерилізаційна;	10	12	12	12
	г) кабінет для проведення лабораторних досліджень (на одного лаборанта);	8	10	8	10
	д) приміщення для обробки лабораторного посуду та знищення матеріалів	4	4	4	4
14	Аптека (аптечний пункт)	Проектується згідно з <u>ДБН В.2.2-10</u>			
15	Кімната медперсоналу з душовою	10	12	10	12
16	Вбиральня для медперсоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
17	Приміщення для тимчасового зберігання трупів:				
	а) кімната для зберігання трупів з холодильною камерою;	10+2	10+2	10+2	10+2
	б) вбиральня для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
18	Приймально-карантинне відділення:				
	а) вестибюль-очікувальна;	10	12	12	12

Кінець таблиці 4

б) вбиральня при вестибюлі;	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
в) оглядова-роздягальня;	12	12	12	12
г) ванна з душем і місцем для одягання;	10	10	10	10
д) палата на два місця з вбиральною;	19×2	19×2	19×2	19×2
	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
е) буфетна – пост чергового персоналу;	–	2	6	6
ж) місце для каталок	2		2	2
19 Ізолятор:				
а) приймальня (шлюз);	6	6	6	6
б) палата на два ліжка;	14×2	14× 2	14×2	14×2
в) санвузол;	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
г) буфетна	6	6	6	6

(Таблиця 4 змінено, Зміна № 2)

6.2.2.2 Склад та площі спецпроцедурних для психоневрологічних інтернатів слід передбачати за завданням на проектування згідно з [ДБН В.2.2-10](#) з урахуванням вимог [ДБН В.2.2-40](#).

Площа палат приймально-карантинного відділення психоневрологічних інтернатів повинна бути збільшена до 28 м² у разі функціонування відділення інтенсивного медичного догляду.

(Пункт 6.2.2 змінено, Зміна № 3)

6.2.2.3 Буфетні приймально-карантинного відділення й ізолятора слід обладнувати двоконфорочною електроплитою, мийкою, робочим столом і навісною полицею для посуду (мисником).

6.2.3 Приміщення їдальні

6.2.3.1 Склад та площі приміщень їдалень закладів соціального захисту населення визначаються завданням на проектування залежно від типу, кількості осіб, що обслуговуються, і місця приймання їжі.

6.2.3.2 Кількість місць в обідньому залі слід приймати з розрахунку одночасного обслуговування за допомогою офіціантів 100 % перебуваючих:

- у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю;
- у відділеннях для осіб з вільним режимом утримання психоневрологічних інтернатів;
- у відділеннях с групами денного, тимчасового та постійного перебування територіальних центрів;
- у центрах реінтеграції та соціальної адаптації.

(Пункт 6.2.3.2 змінено, Зміна № 2)

6.2.3.3 Обідні зали допускається проектувати поповерхово.

6.2.3.4 Склад і площі приміщень їдальні різних за місткістю закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з таблицею 5.

Таблиця 5 – Склад та площі приміщень їдальні

Приміщення		Площа приміщень за місткості закладів, м², не менше			
		50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Приміщення для мешканців					
1	Обідній зал	1,4 м² на одне місце у залі			
2	Роздавальна	10	12	14	14
3	Умивальна	Один умивальник на 20 місць, але не менше двох (згідно ДБН В.2.2-9)			
4	Туалет	Один унітаз, один умивальник у шлюзі на 30 місць ¹⁾ (згідно з 6.3.13 цих Норм, ДБН В.2.2-9)			
Виробничі приміщення					
5	Овочевий цех	—	—	18	20
6	Цех з обробки м'яса і риби	10	16	16	16
7	Гарячий цех	16	22	30	40
8	Холодний цех	6	8	10	12
9	Кондитерський цех				16
10	Мийна кухонного та столового посуду	6+8	6+12	8+14	10+16
11	Комора добового запасу продуктів	4	6	8	10
12	Експедиція їжі у відділення для лежачих хворих та осіб з інвалідністю на кріслах колісних	—	6	8	8
Складські приміщення					
13	Охолоджувані камери для зберігання:				
	а) м'яса і риби;	6	4	4	4
	б) молочних продуктів; фруктів і зелені; консервів і квашення;		6	6	6
	в) відходів з окремим зовнішнім виходом	2	2	2	4
14	Місце для холодильної установки	2	2	2	2
15	Комора сухих продуктів	2	4	4	4
16	Приміщення для зберігання і різання хліба	2	4	4	5
17	Комора овочів	4	6	6	8
18	Комора для зберігання білизни	3	5	5	6
19	Завантажувальна	6	7	8	9
20	Тарна	4	4	4	5
21	Приміщення для комірника	—	—	—	6

Кінець таблиці 5

Службово-побутові приміщення					
22	Кімната завідувача виробництва	—	—	—	8
23	Кімната медсестри або лікаря дієтичного харчування	—	8	8	8
24	Кімната персоналу (гардеробна) з душовою та туалетом	10	10	10	10
25	Місце для зберігання	2	2	2	2
26	Приміщення для зберігання та миття мармітних візків і тари, які використовуються для транспортування їжі	4	6	8	8
1) За наявності відділення для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, одну з кабін слід проектувати для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних.					

(Таблицю 5 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)**6.2.4 Лікувально-трудова (або виробнича) приміщення**

6.2.4.1 Склад та площі лікувально-трудова приміщень (працетерапії та лікувально-виробничих майстерень) будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, психоневрологічних інтернатів, територіальних центрів (або виробничих приміщень центрів реінтеграції та соціальної адаптації) слід визначати завданням на проектування.

Склад та площі приміщень для працетерапії наведені в таблиці 6. Допускається організовувати приміщення для працетерапії у складі житлових відділень. В такому випадку, крім основних приміщень працетерапії, площу яких необхідно приймати відповідно до таблиці 6, передбачається приміщення матеріальної площею не менше 12 м².

(Пункт 6.2.4.1 змінено, Зміна № 2)**Таблиця 6 – Склад та площі приміщень для працетерапії**

Приміщення	Площа приміщень, м², не менше
1 Основні приміщення працетерапії	4 на одне робоче місце, але не менше 20 (6 на одне робоче місце для осіб з інвалідністю, що користується допоміжними засобами, але не менше 24)
2 Комора матеріалів	1,5 на одне місце у майстерні, але не менше 10
3 Комора інструментів	Те саме
4 Комора готової продукції	«
5 Приміщення інструктора працетерапії	4 на одного працівника, але не менше 10
6 Побутові приміщення для персоналу та хворих	За завданням на проектування

(Слова таблиці 6 змінено, Зміна № 2)

6.2.4.2 Склад та площі приміщень лікувально-виробничих і виробничих майстерень, спеццехів закладів соціального захисту населення слід приймати відповідно до таблиці Л.13 [ДБН В.2.2-10](#) та СНиП 2.09.02 з урахуванням вимог [ДБН В.2.2-40](#).

Профіль майстерень встановлюється залежно від типу закладу, складу груп підопічних (клієнтів), що обслуговуються, і місцевих умов.

(Пункт 6.2.4.2 змінено, Зміна № 3)

6.2.4.3 Кількість робочих місць у майстернях визначається завданням на проектування:

- у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, центрах реінтеграції, а також соціальної адаптації – з осіб, спроможних самостійно пересуватися, та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних;
- у психоневрологічних інтернатах – з хворих з вільним режимом утримання;

– у територіальних центрах – з осіб денних груп, а також осіб, спроможних самостійно пересуватися, та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, із стаціонарних відділень.
(Пункт 6.2.4.3 змінено, Зміна № 2)

6.2.5 Адміністративно-побутові та службові приміщення

6.2.5.1 Склад та площу адміністративно-побутових і службових приміщень слід приймати згідно з таблицею 7.

Таблиця 7 – Склад та площі приміщень адміністративно-побутових і службових приміщень

Приміщення		Площа приміщень за місткості закладів, м², не менше			
		50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Вхідна група приміщень					
1	Вестибюль, гардеробна для відвідувачів, пост чергового – пожежний пост	30	50	60	70
2	Торговельний кіоск	4	4	6	6
3	Кімната прийому гостей мешканців	12	12	14	14
4	Туалети для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних і відвідувачів	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.13 цих Норм і ДБН В.2.2-9)		Два унітази, два умивальники у шлюзі	
Приміщення адміністрації					
5	Кабінет директора	16	16	18	20
6	Приймальня директора	–	8	10	12
7	Кабінет заступника директора з господарської роботи	–	12	18	12
8	Кабінет інженерно-технічного персоналу	–			10
9	Канцелярія, відділ кадрів, бухгалтерія, каса	18	18	22	24
10	Архів медичний	5	6	10	12
11	Гардеробна для персоналу	12	18	20	24
12	Туалети для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)		Два унітази, два умивальники у шлюзі	
13	Кімната для нічлігу гостей мешканців (із санвузлом)	14	14	14	16
		Один унітаз, один умивальник, один душ (згідно з 6.3.13 цих Норм)			
14	Перукарня (жіночий та чоловічий зали)	–	12+6	12+8	16+8
15	Пункт прокату предметів епізодичного користування	–	12	14	16

(Таблицю 7 змінено, Зміна № 1)

6.2.5.2 Склад та площі складських і господарських приміщень закладів соціального захисту встановлюється завданням на проектування, але не менше зазначених у таблиці 8.

Таблиця 8 – Склад та площі складських і господарських приміщень

Приміщення		Площа приміщень за місткості закладів, м ² , не менше			
		50 місць	100 місць	150 місць	200 місць
Центральні комори та майстерня					
1	Центральна білизняна (комора чистої білизни) з місцем для лагодження	12	16	18	20
2	Комора брудної білизни	6	8	10	12
3	Комора сезонного одягу та взуття	18	24	16×2	18×2
4	Комора особистих речей	18	24	16×2	18×2
5	Комора інвентаря та меблів	18	24	16×2	18×2
6	Склад господарський	18	24	26	30
7	Комора для садово-городнього інвентаря	6	8	10	12
8	Майстерня з ремонту обладнання та інвентаря	12	18	12×2	12×2
Дезинфекційне відділення					
9	Приміщення для приймання та сортування речей	4	5	6	8
10	Приміщення для видачі речей	4	5	5	5
11	Приміщення дезінфекційних камер ¹⁾ :				
	- відділення для брудного м'якого інвентаря;	6	8	10	10
	- розвантажувальне відділення (для дезінфікованого інвентаря);	10	12	15	18
	- шлюз між відділенням для брудного м'якого інвентаря і розвантажувальним відділенням	3	3	3	3
12	Приміщення для зберігання дезінфікуючих засобів	—	—	3	4
13	Комора для зберігання господарського інвентаря	—	—	3	4
14	Вбиральня	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих Норм)			
15	Санітарний пропускник для персоналу	6	6	6	6
(з однією душовою кабіною згідно з 6.3.15 цих Норм)					
1) Площі приміщень дезінфекційних камер уточнюються при розміщенні обладнання					

6.2.5.3 Проектування пральні у будинках закладів соціального захисту населення необхідно у тому випадку, коли відсутня можливість прання білизни в пральнях населених пунктів. Продуктивність пральні слід приймати з розрахунку прання не менше 1 кг сухої білизни за добу на одне місце для осіб, що пересуваються самостійно та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних і 3 кг для лежачих хворих та осіб з ліжковим режимом утримання у психоневрологічних інтернатах.

Склад та площі приміщень пральні слід приймати згідно з ДБН В.2.2-11.

(Пункт 6.2.5.3 змінено, Зміна № 2)

6.2.5.4 У разі прання в міській пральні для лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку, осіб з інвалідністю і осіб, що знаходяться на спостережному та ліжковому режимах утримання психоневрологічних інтернатів, слід передбачати приміщення для прання особливо забрудненої білизни (перед відправленням до міської пральні).

(Пункт 6.2.5.4 змінено, Зміна № 2)

6.2.5.5 Проектування гаража при закладах соціального захисту населення допускається в тому випадку, коли відсутня можливість використання гаражів населених пунктів. Склад та площі приміщень гаража слід приймати згідно з вимогами ВСН 01 і [ДБН В.2.3-15](#).

6.2.5.6 Орієнтовні переліки обслуговуючих приміщень територіальних центрів з різним складом відділень, що входять до них, і закладів соціального захисту для бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, представлені відповідно у додатках Г і Д.

Площі обслуговуючих приміщень необхідно приймати згідно з вимогами до обслуговуючих приміщень у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

(Пункт 6.2.5.6 змінено, Зміна № 2)

6.3 Вимоги до окремих елементів будинків

6.3.1 Поверховість будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, психоневрологічних інтернатів, центрів реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелів повинна бути не більше п'яти, а територіальних центрів і нічліжних будинків – не більше трьох.

(Пункт 6.3.1 змінено, Зміна № 2)

6.3.2 Усі групи приміщень слід розміщувати в одному або декількох корпусах (блоках), що примикають один до одного безпосередньо або зв'язані між собою опалюваними переходами. При цьому господарські приміщення (пральня, дезінфекційна камера, гараж, склади інвентаря та обладнання тощо), як правило, розташовують в окремому господарському корпусі (корпусах). Не допускається розміщувати гараж в житловому корпусі.

6.3.3 Житлові приміщення необхідно розташовувати так, щоб вони були ізольовані від культурно-дозвілєвих та фізкультурно-оздоровчих приміщень, їдальні, лікувально-трудова приміщення, електрощитової та інших приміщень, що є джерелами поширення шуму, вібрації та запахів, і при цьому слід дотримуватись вимог чинних санітарних і будівельних норм і правил (СН 3077, ДСанПіН 239 і 2.15, 3.1, 3.9 [ДБН В.2.2-15](#)).

Житлові групи приміщень для лежачих хворих слід розміщувати не вище третього поверху, а для осіб, що пересуваються у кріслах колісних, – не вище другого поверху.

(Пункт 6.3.3 змінено, Зміна № 2)

6.3.4 Лікувально-трудова приміщення необхідно розміщувати на першому поверсі або в окремому корпусі, що з'єднується з основним будинком теплим переходом. Комору з легкозаймистими матеріалами не слід розміщувати безпосередньо під житловими кімнатами і палатами, а також поряд з ними. Із групи лікувально-трудова приміщень слід передбачати окремий вихід на ділянку.

Лікувально-виробничі і виробничі майстерні повинні проектуватися в одно-, двоповерховому корпусі, розташованому окремо.

6.3.5 Приміщення, які допускається розміщувати у цокольних і підвальних поверхах, приймаються згідно з [ДБН В.2.2-9](#). Не допускається розміщувати зали для демонстрації кінофільмів у підвальних поверхах будинків закладів соціального захисту населення.

6.3.6 Висоту приміщень від підлоги до стелі у будинках закладів соціального захисту населення слід приймати за [ДБН В.2.2-15](#), [ДБН В.2.2-9](#) та за нормами проектування інших відповідних будинків та приміщень.

Висота складських приміщень і ремонтних майстерень, які розміщуються у підвальному або цокольному поверхах, повинна бути не менше 2,2 м до низу виступних конструкцій перекриттів.

6.3.7 Глибина житлових кімнат і лікувально-діагностичних приміщень повинна бути не більшою 6 м, перев'язочних та процедурних – не менше 4 м, а кабінетів офтальмолога та отоларинголога – не менше 6 м.

Ширину житлових кімнат для тих, хто потребує постійного догляду, та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, слід приймати не меншою 3 м. Ширину медичних приміщень слід приймати згідно з 3.7 [ДБН В.2.2-10](#).

Відношення глибини до ширини в житлових кімнатах, палатах і лікувально-діагностичних приміщеннях повинно бути не більше 2:1.

(Пункт 6.3.7 змінено, Зміна № 2)

6.3.8 Житлові кімнати повинні бути непрохідними. Вихід із кімнати до коридору у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, центрах реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелях слід передбачати через шлюз (передпокій).

(Пункт 6.3.8 змінено, Зміна № 2)

6.3.9 Житлові кімнати для осіб, що пересуваються самостійно, та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, у територіальних центрах, для осіб з вільним режимом утримання в психоневрологічних інтернатах, а також для клієнтів в центрах реінтеграції та соціальної адаптації, соціальних готелях, необхідно обладнувати вбудованими шафами для одягу, взуття, білизни та особистих речей з розрахунку не менше 0,5 м' для кожного мешканця, а передпокій – вішалками для верхнього одягу.

Для осіб психоневрологічних інтернатів із спостережним та постільним режимами утримання і клієнтів нічліжних будинків слід влаштовувати гардеробні на кожну житлову групу.

(Пункт 6.3.9 змінено, Зміна № 2)

6.3.10 Проходи та відстань між обладнанням житлових кімнат слід приймати згідно з таблицею 9.

Таблиця 9 – Проходи і відстань між обладнанням у житлових кімнатах

Відстань	Значення відстані, м, не менше		
	для осіб, які пересуваються самостійно	для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних	для лежачих хворих
1 Між коротким боком ліжка і зовнішньою стіною з віконним прорізом	0,5	0,5	–
2 Між довгим боком ліжка і зовнішньою стіною з віконним прорізом	0,9	0,9	0,9
3 Між довгими боками ліжок	0,8	1,0	0,9
4 Між короткими боками ліжок або коротким боком ліжка та огорожувальною конструкцією	1,0	1,7	1,0
5 Між ліжком і шафою:			
- із двостулковими дверцятами;	1,0	1,7	1,0
- із розсувними дверцятами	0,7	1,4	0,7
6 Між коротким і довгим боками ліжок	1,0	1,0	–

(Таблиця 9 змінено, Зміна № 2)

6.3.11 При житлових кімнатах будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю слід передбачати лоджії, балкони або тераси глибиною не менше 1,5 м. Допускається замінювати лоджії, балкони та тераси при кожній кімнаті на загальні – для однієї-двох житлових груп. У разі такого рішення їх площу слід приймати із розрахунку 0,8 м² на кожного мешканця, глибину – не менше 1,8 м і розташовувати при кімнатах відпочинку.

(Пункт 6.3.11 змінено, Зміна № 2)

6.3.12 У кожній житловій групі для лежачих хворих при санітарних кімнатах, а у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, на дві-чотири житлові групи слід передбачати балкон або лоджію, обладнані пристроями для сушіння білизни, провітрювання постільних речей та одягу.

6.3.13 При визначенні розмірів санітарних вузлів (загальних і при житлових кімнатах) слід враховувати вимоги [ДБН В.2.2-9](#) і [ДБН В.2.2-40](#).

Розміри приміщень санітарних вузлів у плані для мешканців будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, психоневрологічних інтернатів слід приймати згідно з таблицею 10.

(Пункт 6.3.13 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

Таблиця 10 – Розміри приміщень санітарних вузлів у плані

Приміщення	Розміри кабін у плані, м, не менше		
	для спроможних до самообслуговування	для тих, хто потребує догляду	для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних
1 Туалет загального користування ¹⁾ (унітаз, умивальник)	1,6×1,8 (зі шлюзом)	—	1,6×1,8 (без шлюзу)
2 Туалет при житловій кімнаті (унітаз, умивальник)	1,3×1,8	1,6×1,6	1,9×2,0
3 Суміщений санітарний вузол (унітаз, умивальник, душ)	1,3×2,4 (з піддоном) 1,6×1,8 (без піддона)	1,3×2,4 (з піддоном) 1,6×1,8 (без піддона)	2,3×2,4 (без піддона)
4 Суміщений санітарний вузол (унітаз, умивальник, ванна)	1,6×2,1		
5 Душова кабіна з місцем для роздягання	1,2×2,0	1,2×2,6	1,6×2,6
6 Кабіна особистої гігієни жінок (біде, умивальник, унітаз)	1,2×2,4	1,2×2,4	1,8×2,6
¹⁾ У туалеті загального користування при двох і більше кабінах з унітазами слід передбачати умивальники у шлюзі.			

(Таблицю 10 змінено, Зміна № 2)

6.3.14 Двері санітарних вузлів для мешканців повинні відчинятися назовні і забезпечуватися вентиляційними ґратами в нижній частині, а також заскочками, що допускають відмикання їх із зовнішнього боку.

6.3.15 Мінімальні розміри кабін вбиралень для персоналу повинні бути 0,85 м × 1,2 м (у разі відчинення дверей назовні) і 0,85 м × 1,5 м (у разі відчинення дверей усередину), душових кабін – 0,8 м × 1,0 м (відкритих) і 0,85 м × 1,8 м (закритих).

6.3.16 Ширина коридорів у будинках закладів соціального захисту населення повинна бути не менше:

а) у житлових відділеннях:

– для осіб, що вільно пересуваються, — 1,8 м;

– для осіб, що пересуваються з допоміжними опорними пристроями і на кріслах колісних – 2,2 м;

– для лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, для хворих відділень інтенсивного медичного догляду і медико-педагогічної корекції психоневрологічних інтернатів – 2,2 м;

б) в обслуговуючих групах приміщень:

– культурно-дозвіллевих та фізкультурно-оздоровчих, лікувально-трудових і виробничих – 2,0 м;

– медичних (приймальному відділенню і перед процедурними та кабінетами, де передбачені місця для очікування) – 2,2 м;

– службово-побутових – 1,5 м.

Коридори не повинні мати місцевих звужень і виступних частин.

(Пункт 6.3.16 змінено, Зміна № 2)

6.3.17 При входах до будинків, а також усередині будинків закладів соціального захисту населення, до складу яких входять відділення для лежачих хворих, осіб з обмеженими можливостями пересування та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, розташованих вище

першого поверху, окрім сходів, слід передбачати пандус з уклоном не більше 1:12. Ширина пандуса повинна бути не менше 1,2 м при одnobічному русі і не менше 1,8 м – при двобічному. На початку і кінці пандуса слід передбачати горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

За довжини пандуса більше 6 м повинні передбачатися проміжні горизонтальні площадки завдовжки не менше 1,5 м.

Пандус завдовжки більше 3,0 м, як і сходи, повинен мати по обидва боки огорожу з двома поручнями на висоті 0,7 м і 0,9 м і бортик заввишки не менше 0,05 м. У психоневрологічних інтернатах і дитячих будинках-інтернатах необхідно передбачати сітчасту огорожу сходів та пандусів з площадками на висоту 1 м від рівня поруччя.

Поручні сходів та пандусів мають бути безперервними.

Поверхню пандусів слід передбачати шорсткою.

(Пункт 6.3.17 змінено, Зміна № 2)

6.3.18 Ширина дверних прорізів у чистоті повинна бути не меншою:

а) у житлових відділеннях:

1) будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, територіальних центрів, будинків закладів соціального захисту для бездомних громадян :

– між коридором і житловими кімнатами, загальними і підсобними приміщеннями – 0,8 м, а за необхідності переміщення на кріслі колісному або лікарняній каталиці – 1,1 м;

– між житловими кімнатами і лоджією, балконом або терасою – 0,7 м, а за необхідності переміщення на кріслі колісному або лікарняній каталиці – 0,9 м;

– між передпокоем, житловою кімнатою та санвузлом, між коридором і вбиральнею – 0,6 м, а за необхідності переміщення на кріслі колісному – 1,1 м;

– у коридорах на шляхах евакуації – 1,2 м.

2) психоневрологічних інтернатів і дитячих будинках-інтернатів:

– у житлових приміщеннях відділень соціо-реабілітаційного профілю і для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності – 0,9 м;

– у житлових приміщеннях відділень інтенсивного медичного догляду і медико-педагогічної корекції – 1,1 м;

– у коридорах на шляхах евакуації – 1,2 м;

б) в обслуговуючих групах приміщень:

– у залах для глядачів та фізкультурно-оздоровчих занять, гурткових, їдальні, кабінетах лікарів, процедурних, палатах приймального відділення та ізолятора, лікувально-трудова приміщення – 1,1 м;

– в інших приміщеннях – 0,9 м;

– у коридорах на шляхах евакуації – 1,2 м.

(Пункт 6.3.18 змінено, Зміна № 2)

6.3.19 На закслених дверях по обидва боки повинні передбачатися захисні ґрати заввишки не менше 1,2 м від низу дверей.

6.3.20 Природне освітлення приміщень будинків соціального захисту населення слід проектувати з урахуванням вимог [ДБН В.2.5-28](#).

6.3.21 У верхній частині вікон житлових приміщень необхідно передбачати фрамуги з бічними щитками. Висота розташування засувки фрамуг має бути в приміщеннях для громадян похилого віку не більше 1,6 м, а для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних – 1,3 м від рівня підлоги.

(Пункт 6.3.21 змінено, Зміна № 2)

6.3.22 Орієнтацію вікон житлових кімнат, кімнат відпочинку, кімнат денного перебування у будинках закладів соціального захисту населення слід приймати на південь, південний схід, схід.

За наявності сонцезахисту допускається орієнтувати вікна перерахованих вище приміщень на південний захід.

6.3.23 У разі орієнтації віконних прорізів палат приймального відділення та ізолятора, приміщень пралень, гурткових кімнат, кабінетів лікарів на азимути 130-315° для IIIБ, IIIB, IVB кліматичних зон і 200-290° для IIB кліматичної зони необхідно передбачати трансформуючий сонцезахист.

6.3.24 Сонцезахистні пристрої на вікнах не повинні погіршувати умови природної освітленості приміщень і перешкоджати евакуації людей з будинків. Виконувати їх слід з негорючих матеріалів.

6.3.25 Розміщення вбудованих приміщень в житлових корпусах закладів соціального захисту населення слід приймати згідно з [ДБН В.2.2-15](#).

6.3.26 Полімерні матеріали, що застосовуються для опорядження будинків, повинні відповідати вимогам СанПіН 6027 та [13].

(Пункт 6.3.26 долучено, Зміна № 1)

7 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

7.1 При проектуванні будинків закладів соціального захисту населення необхідно передбачати протипожежні заходи згідно з вимогами [ДБН В.1.1-7](#), [ДБН В.2.2-9](#), [ДБН В.2.5-56](#) та інших нормативних документів, нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки, які діють на території України.

(Пункт 7.1 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

7.2 Будинки закладів соціального захисту населення слід проектувати не нижче 11 ступеня вогнестійкості. Допускається розміщувати приміщення територіальних центрів у будинках іншого призначення не нижче III ступеня вогнестійкості. При цьому приміщення територіальних центрів повинні відокремлюватися від приміщень іншого призначення протипожежними перегородками 1 -го типу і перекриттями 3-го типу. Ступінь вогнестійкості будинків і типи протипожежних перегородок та перекриттів визначаються згідно з [ДБН В.1.1-7](#).

7.3 Площу поверху (в межах протипожежного відсіку) необхідно приймати залежно від ступеня вогнестійкості будинку і поверховості відповідно до вимог [ДБН В.2.2-9](#).

(Пункт 7.3 змінено, Зміна № 1)

7.4 Оснащення будинків закладів соціального захисту населення системами протипожежного захисту здійснювати відповідно до [ДБН В.2.5-56](#).

(Пункт 7.4 змінено, Зміна № 2)

7.5 Приймальні пристрої автоматичних установок пожежної сигналізації необхідно розміщувати в приміщенні диспетчерського пункту інженерного обладнання або в приміщенні персоналу з цілодобовим чергуванням.

(Пункт 7.5 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

7.6 Будинки закладів соціального захисту населення слід обладнувати системою оповіщення про пожежу та керування евакуацією людей не нижче 3-го типу.

Сигнали від приймально-контрольних приладів автоматичних установок пожежної сигналізації та пожежогасіння слід виводити на пульт централізованого спостереження Державної пожежної охорони.

(Пункт 7.6 змінено, Зміна № 2)

7.7

(Пункт 7.7 вилучено, Зміна № 2)

7.8

(Пункт 7.8 вилучено, Зміна № 2)

7.9 Житлові приміщення, як і лікувально-трудова майстерні, слід відокремлювати від приміщень іншого призначення протипожежними стінами 3-го типу з влаштуванням ізольованих евакуаційних виходів або розміщувати їх в окремих корпусах.

7.10 Комори і майстерні, в яких зберігаються та обробляються горючі матеріали, повинні відокремлюватися протипожежними стінами та перекриттями 3-го типу (перегородками 1-го типу).

(Пункт 7.10 змінено, Зміна № 2)

7.11 Протипожежні двері 2-го типу слід встановлювати:

- у перегородках і стінах, що відокремлюють житлові приміщення від громадських;
- у стінах, що відокремлюють житловий корпус від переходів до блоків із громадськими приміщеннями;
- у перегородках, що відокремлюють ліфтовий хол від поповерхових коридорів або у ліфтових шахтах, що влаштовуються поза об'ємом сходових кліток.

Конструкції перегородок та стін, зазначених у переліку цього пункту, повинні мати клас вогнестійкості не менше ніж REI 30 та EI 30 відповідно.

(Пункт 7.11 змінено, Зміна № 2)

7.12 Загальні коридори будинків та споруд закладів соціального захисту населення повинні мати виходи не менше ніж на дві евакуаційні сходові клітки (пандуси). Пандус, що слугує шляхом евакуації, повинен бути зв'язаний з виходом назовні.

7.13 Відстань по коридору з найбільш віддалених приміщень (крім вбиралень, умивальних, ванних, душових та інших підсобних приміщень) до сходових кліток або виходу назовні повинна бути не більше:

– 35 м для будинків I і II ступенів вогнестійкості та 25 м для будинків III ступеня вогнестійкості (зазначених у 7.2 цих Норм), якщо приміщення розташовані між сходовими клітками, між сходовою кліткою і пандусом або зовнішніми виходами;

– 15 м для будинків I і II ступенів вогнестійкості та III ступеня вогнестійкості (зазначених у 7.2 цих Норм), якщо приміщення розташовані між сходовою кліткою і торцевою частиною коридору, з якої немає безпосереднього виходу назовні або на другу сходову клітку (пандус).

7.14 Загальна місткість приміщень на поверсі, призначених для перебування осіб з інвалідністю і розташованих між сходовою кліткою і торцевою частиною коридору, з якої немає безпосереднього виходу назовні або на другу сходову клітку (пандус), не повинна перевищувати 30 людей.

При неможливості забезпечити необхідний (розрахунковий) час евакуації з приміщень, на шляхах евакуації слід передбачати пожежобезпечні зони, які влаштовуються відповідно до вимог [ДБН В.2.2-40](#).

(Пункт 7.14 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

7.15 Кабелі і електричні мережі в будинках закладів соціального захисту населення повинні бути стійкими до поширення полум'я, а при прокладанні в об'ємах сходових кліток (мереж освітлювання) і коридорах вони повинні відноситися до класу ДТк1 за димоутворювальною здатністю під час тління їхніх неметалевих елементів та класу Тк3 за токсичністю продуктів згоряння їхніх неметалевих елементів згідно з [ДСТУ 4809](#).

(Пункт 7.15 змінено, Зміна № 2)

7.16

(Пункт 7.16 вилучено, Зміна № 2)

7.17 Підвали, техпідпілля, а за їх відсутності цокольні та перші поверхи слід обладнувати сигналізацією довибухонебезпечної концентрації паливних газів згідно з вимогами [ДБН В.2.5-20](#) та передбачати герметизацію вводів інженерних комунікацій.

8 ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані системами холодного та гарячого водопостачання, каналізації і водостоків, опалення та вентиляції, електропостачання та електрообладнання, зв'язку та сигналізації, автоматичної пожежної й охоронної сигналізації. Газопостачання будинків слід проектувати відповідно до вимог [ДБН В.2.5-20](#).

8.1 Водопостачання і каналізація

8.1.1 Господарсько-питне, протипожежне та гаряче водопостачання, каналізацію і водостоки у будинках слід проектувати згідно з вимогами [ДБН В.2.5-64](#).

(Пункт 8.1.1 змінено, Зміна № 2)

8.1.2 Якість води у системі водопостачання повинна відповідати вимогам ДСанПіН 2.2.4-171. У разі забруднення води в зовнішніх трубопроводах водопостачання слід на вводах водопроводу до будинку встановлювати колективні системи очищення води, які мають позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Усі матеріали, що контактують з питною і гарячою водою, можуть застосовуватися в проектах за умови позитивного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

Допустимий рівень шуму, що створюється у житлових приміщеннях системами водопостачання та каналізації, слід приймати на 5 дБА нижче відповідних гігієнічних нормативів.

(Пункт 8.1.2 змінено, Зміна № 2)

8.1.3 Температура води у кранах системи гарячого водопостачання, доступних для використання мешканцями (клієнтами) закладів соціального захисту населення, не повинна перевищувати 50°C.

8.1.4 Система гарячого водопостачання повинна проектуватися з циркуляцією води через рушникосушильники, які повинні встановлюватися у ванних кімнатах (або суміщених санвузлах) і обігріватися протягом усього року. Рушникосушильники повинні встановлюватися з байпасною лінією і з запірною арматурою на обох підвідних трубопроводах.

8.1.5 При проектуванні водопостачання і каналізації приміщень культурно-дозвілєвого і фізкультурно-оздоровчого призначення, їдалень, пралень, медпунктів та гаражів слід виконувати вимоги норм проектування цих будинків і приміщень.

8.2 Опалення та вентиляція

8.2.1 Системи опалення та вентиляції у будинках закладів соціального захисту населення слід проектувати з дотриманням вимог ДБН В.2.5-67 відповідно до нормативів даного розділу, а також згідно з вимогами щодо енергозбереження, викладеними у ДБН В.2.2-9 і ДБН В.2.6-31. Пристрої для опалення та вентиляції приміщень культурно-видовищного призначення, медичного обслуговування, їдальні, пральні та гаража повинні відповідати вимогам норм проектування відповідних будинків.

(Пункт 8.2.1 змінено, Зміна № 2)

8.2.2 Теплопостачання слід передбачати від теплових мереж або місцевих котелень. При теплопостачанні від теплових мереж відповідно до вимог ДБН В.2.5-39 слід проектувати індивідуальні теплові пункти з пристроями обліку та регулювання теплоспоживання. При проектуванні місцевих котелень необхідно керуватися ДБН В.2.5-77.

(Пункт 8.2.2 змінено, Зміна № 2)

8.2.3 Припливно-витяжну вентиляцію з механічним спонуканням слід передбачати у приміщеннях:

- для лежачих хворих та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних
- для куріння;
- душових і туалетів при кількості приладів три і більше;
- лікувальних, клізмових;
- для проведення дозвілля і фізкультурно-оздоровчих;
- для приготування та приймання їжі;
- пральних та виробничих майстерень;
- з виділенням шкідливих та з неприємним запахом речовин.

Для всіх інших приміщень слід передбачати природні системи вентиляції.

(Пункт 8.2.3 змінено, Зміна № 2)

8.2.4 Повітря з житлових кімнат необхідно видаляти через витяжні канали санвузлів, що приймають до цих кімнат. При розміщенні санвузла на групу житлових кімнат слід проектувати витяжні канали з кожної житлової кімнати.

8.2.5 Вікна, оснащені герметичним притулом, у житлових кімнатах і приміщеннях громадського призначення з природною вентиляцією повинні проектуватися з провітрювачами, що забезпечують можливість припливу свіжого повітря. За неможливості встановлення провітрювачів приміщення повинні проектуватися з припливно-витяжною вентиляцією при механічному спонуканні.

8.2.6 Розрахункову температуру взимку й обмін повітря в приміщеннях слід приймати за таблицю 11.

Таблиця 11 – Розрахункова температура повітря і вимоги до повітрообміну в приміщеннях

Приміщення	Розрахункова температура взимку, °С	Вимоги до повітрообміну		
		Приплив	Витяжка	
1 Житлова кімната:				
- для осіб вільного і спостережного утримання	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
- для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, спроможних до часткового самообслуговування	21	однократн. ¹⁾	однократн.	
- для лежачих хворих і тих, хто пересувається на кріслах-колісних	22	двократн.	двократн.	
2 Вітальня	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
3 Ванна кімната, душова кабіна	25 ²⁾	—	за повітряним балансом, але не менше, м³/год:	25
4 Туалетна	20	—		50
5 Суміщений санвузол	25 ²⁾	—		50
6 Бібліотека-читальня, кімната відпочинку, гурткова	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
7 Приміщення для куріння	18	однократн. ¹⁾	10-кратн.	
8 Зал лікувальної фізкультури, кімнати лікувально-трудових майстерень	20	(50 м³/год на одну людину)		
9 Кухня-буфетна, кухня-роздавальна в житлових групах	18	однократн. ¹⁾	1,5	
10 Приміщення для побутових потреб	20	—	однократн.	
11 Вестибюль, загальний коридор, гардеробна	18	—	—	
12 Перукарня	20	однократн. ¹⁾	однократн.	
13 Зал для глядачів	Згідно з нормами проектування культурно-видовищних та дозвіллевих закладів (ДБН В.2.2-16)			
14 Обідній зал, кухня	Згідно з вимогами для підприємств громадського харчування			
15 Приміщення медичного обслуговування	Згідно з нормами проектування закладів охорони здоров'я (ДБН В.2.2-10)			
16 Сміттєзбірна камера	5	—	однократн. ³⁾	
17 Машинне відділення ліфтів	5	—	однократн.	
18 Приміщення побутового обслуговування	Згідно з нормами проектування підприємств побутового обслуговування (ДБН В.2.2-11)			

¹⁾ Припливне повітря в об'ємі однократного повітрообміну повинно подаватися через вікна. При встановленні вікон без кватирок і з герметичним притулом слід застосовувати модифікації вікон із вбудованими провітрювачами.

²⁾ Температура повітря у ванних кімнатах і суміщених санвузлах, що не примикають до зовнішніх огорожувальних конструкцій, не нормується у разі встановлення в них рушникосушильників, приєднаних до системи гарячого водопостачання, або електричних.

³⁾ Сміттєзбірну камеру слід вентилувати через стовбур сміттєпроводу та жалюзійні ґрати, що встановлені у нижній частині дверей.

(Таблицю 11 змінено, Зміна № 2)

8.2.7 Викид повітря систем витяжної вентиляції слід передбачати на відстані не менше 10 м по горизонталі і 6 м по вертикалі від вікон житлової частини і від ґрат забору повітря для припливних систем. Викиди від витяжних систем природної вентиляції необхідно передбачати за зоною вітрового підпору.

8.2.8 При проектуванні центральних систем витяжної вентиляції з механічним спонуканням слід керуватися 5.35 [ДБН В.2.2-15](#).

8.2.9 Заходи щодо енергозбереження необхідно передбачати згідно з вимогами [ДБН В.2.2-9](#).

8.3 Електропостачання та електрообладнання

8.3.1 Електропостачання, електрообладнання і штучне освітлення у будинках закладів соціального захисту населення необхідно проектувати згідно з ПУЕ, НПАОП 40.1-1.32, [ДБН В.2.5-23](#), [ДСТУ Б В.2.5-82](#), [ДБН В.2.5-28](#), [ДСТУ Б В.2.5-38](#), [ДСТУ EN 62305-1](#), [ДСТУ ІЕС 62305-2](#), [ДСТУ EN 62305-3](#) і [ДСТУ EN 62305-4](#).

(Пункт 8.3.1 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)

8.3.2 За ступенем забезпечення надійності електропостачання будинки закладів соціального захисту населення слід відносити до другої категорії. Категорія надійності енергопостачання може бути уточнена завданням на проектування. Системи протипожежного захисту повинні бути першої категорії надійності щодо енергопостачання.

8.3.3 У житлових приміщеннях відділень лежачих хворих будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю і відділень інтенсивного медичного догляду психоневрологічних інтернатів повинні встановлюватися стельові світильники із суцільними розсіювачами (у будинках-інтернатах можливе встановлення настінних комбінованих світильників загального та місцевого освітлення над кожним ліжком) і передбачати по одній двохполюсній штепсельній розетці із заземлювальним контактом для підключення переносної медичної апаратури.

(Пункт 8.3.3 змінено, Зміна № 2)

8.3.4 У житлових приміщеннях будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, територіальних центрів, закладів соціального захисту для бездомних та осіб, звільнених з місць позбавлення волі (за винятком нічліжних будинків), на стінах біля кожного ліжка і кожного столу повинні бути встановлені штепсельні розетки на висоті 0,8 м від рівня підлоги. У психоневрологічних інтернатах і дитячих будинках-інтернатах штепсельні розетки, а також вимикачі освітлення житлових кімнат і кімнат відпочинку повинні встановлюватися в спеціальних шафах із дверима, що замикаються.

(Пункт 8.3.4 змінено, Зміна № 2)

8.3.5 Керування електроосвітленням загальних місць (залів, фойє, коридорів, вестибюлів, сходів тощо) та іншим інженерним обладнанням, контроль за його роботою слід здійснювати з приміщення постійного перебування обслуговуючого персоналу, розміщеного на першому поверсі.

8.3.6 Евакуаційне освітлення слід передбачати в залах для глядачів та обідньому, фойє, вестибюлях, сходових клітках, ліфтових холах, коридорах, пандусах, на постах чергового персоналу, а також у гарячому цеху обробки і приготування їжі, кухнях-роздавальних. Світлові покажчики "Вихід" повинні бути передбачені біля входів у сходові клітки, виходів із залів для глядачів та обіднього, виходів з будинку.

8.4 Системи зв'язку і сигналізації

8.4.1 Будинки закладів соціального захисту населення повинні бути обладнані мережами та пристроями для організації зв'язку, телевізійного і проводового мовлення.

8.4.2 Кінцеві пристрої телефонного зв'язку передбачаються у кабінетах адміністративного, службового та чергового персоналу.

Слід передбачати можливість встановлення таксофонів з розрахунку один-два таксофони на 25 мешканців, в вестибюлях будинків закладів соціального захисту населення, а також на поверхах:

- житлових відділень будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю;
- відділень медико-педагогічної корекції, соціо-реабілітаційного профілю, для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності психоневрологічних інтернатів;
- стаціонарних відділень територіальних центрів;
- будинків, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

Необхідність і обсяг додаткових пристроїв визначається завданням на проектування.

(Пункт 8.4.2 змінено, Зміна № 2)

8.4.3 У будинках територіальних центрів слід передбачати локальні комп'ютерні мережі. Пристроями підключення до локальних комп'ютерних мереж обладнуються автоматизовані робочі місця в службових та адміністративних приміщеннях.

Вимоги щодо влаштування локальних комп'ютерних мереж регламентуються нормативними актами державних інформаційних служб.

8.4.4 Розрахунок домових розподільних мереж (ДРМ) телебачення будинків соціального захисту населення слід виконувати з урахуванням можливості встановлення приєднувальних розеток в адміністративних і житлових приміщеннях:

- будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю;
- відділень медико-педагогічної корекції, соціо-реабілітаційного профілю, для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності психоневрологічних інтернатів;
- відділень соціально-побутової та соціально-медичної реабілітації з групами денного перебування і стаціонарного відділення для постійного або тимчасового проживання територіальних центрів;
- будинків, призначених для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі.

(Пункт 8.4.4 змінено, Зміна № 2)

8.4.5 У будинках закладів соціального захисту населення радіоточки проводового мовлення встановлюються у приміщеннях адміністративного, службового, чергового персоналу та в житлових приміщеннях. У приміщеннях підрозділів медичного обслуговування та реабілітації слід передбачати додатково приліжкове розміщення радіорозеток із виведенням на приліжковий щиток за аналогією із 7.98 ДБН В.2.2-10.

8.4.6 Охоронною сигналізацією обладнуються приміщення будинків закладів соціального захисту населення згідно із завданням на проектування і урахуванням вимог [ДБН В.2.2-10](#), додаток Ж.

8.4.7 У приміщеннях будинків закладів соціального захисту населення слід передбачати пристрої сигналізації та регламентації часу. Місця встановлення зазначених пристроїв і їх перелік слід визначати за аналогією з [ДБН В.2.2-10](#).

8.4.8 В залах для глядачів на 150 і більше місць передбачається звукопідсилення.

8.4.9 Вимоги щодо улаштування в будинках закладів соціального захисту населення автоматичної пожежної сигналізації та оповіщення про пожежу викладені в 7.4-7.6 цих Норм.

8.4.10 Системи зв'язку і сигналізації будинків громадського призначення, що розташовуються у комплексі будинків закладів соціального захисту населення, слід виконувати згідно з [ДБН В.2.2-9](#), [ДБН В.2.2-12](#), [ГБН В.2.2-34620942-002](#).

(Пункт 8.4.10 Змінено, Зміна № 2)

8.5 Ліфти та підйомники

8.5.1 Будинки закладів соціального захисту населення вище одного поверху обладнуються пасажирськими, вантажопасажирськими, лікарняними і вантажними ліфтами. Проектування ліфтів повинно вестися з урахуванням вимог [НПАОП 00.0-1.02](#), [ДСТУ ISO 4190-6](#), [ДСТУ ISO 9386-2](#), [ДСТУ ISO 4190-1](#), [ДСТУ ISO 4190-2](#), [ДСТУ ISO 4190-3](#) та [ДБН В.2.2-40](#).

Протипожежні вимоги до улаштування ліфтів слід виконувати згідно з [НПАОП 0.00-1.02](#), [ДБН В.1.1-7](#) і [ДСТУ-Н Б В.2.2-38](#).

За необхідності улаштування пасажирських ескалаторів та підймальних платформ їх проектують згідно з вимогами, [ДСТУ EN 81-40](#), [ДСТУ EN 81-41](#), [ДСТУ ISO 9589](#), [ДСТУ EN 115](#).

(Пункт 8.5.1 змінено, Зміна № 1, Зміна № 2, Зміна № 3)

8.5.2 Кількість пасажирських ліфтів встановлюється розрахунком, але не може бути меншою двох. Допускається другий ліфт замінити вантажним, у якому дозволено транспортувати людей, якщо за розрахунком досить встановлення одного пасажирського ліфта.

8.5.3 У будинках при розташуванні вище першого поверху приміщень, призначених для користування особами з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних передбачаються ліфти, з урахуванням вимог [ДБН В.2.2-40](#).

Один з ліфтів (пасажирський або вантажний) повинен бути глибиною не менше 2,1 м, що забезпечує під час надзвичайних ситуацій можливість рятування осіб з інвалідністю та громадян похилого віку, не спроможних до самостійного руху по сходах і пандусах, а також транспортування пожежних і рятувальних підрозділів.

Улаштування пожежного ліфта має бути виконано згідно з [ДСТУ-Н Б В.2.2-38](#), [ДСТУ 81-72](#).

(Пункт 8.5.3 змінено, Зміна № 2, Зміна № 3)

8.5.4 У разі застосування підйомників у вигляді платформ, які переміщуються вертикально або похило, ширина таких платформ повинна бути не меншою 0,9 м, глибина – не меншою 1,2 м.

8.5.5 Ліфти повинні мати автономне керування з кабін і з рівня поверху, що має безпосередній вихід назовні.

8.5.6 Ліфти у закладах соціального захисту населення повинні бути обладнані розсувними дверима, а кабін – відкидними сидіннями і переговорними пристроями з постом чергового, розташованого при вестибюлі.

8.5.7 Виходи з пасажирських ліфтів слід передбачати через ліфтові холи, відокремлені від інших приміщень пожежними перегородками 1-го типу і дверима, що мають замкачі.

8.5.8 З'єднання ліфтів з підвальним або цокольним поверхами допускається за умови узгодження з Департаментом пожежної безпеки МНС України.

8.5.9 Шахти та приміщення машинних відділень ліфтів і підйомників не повинні розміщуватися суміжно з житловими кімнатами, кабінетами прийому й огляду хворих та іншими приміщеннями тривалого перебування мешканців і персоналу.

Допустимий рівень шуму, що створюється в шахтах та приміщеннях машинних відділень ліфтів, слід приймати на 5 дБА нижче відповідних гігієнічних нормативів [ДСТУ-Н Б В.1.1-34](#), [ДСТУ-Н Б В.1.1-35](#).

(Пункт 8.5.9 змінено, Зміна № 2)

8.6 Сміттєвидаляння

8.6.1 У будинках закладів соціального захисту населення слід передбачати системи очищення від сміття та пилеприбирання, тимчасового (у межах санітарних норм) зберігання сміття і можливість його вивозу. В проектах необхідно передбачати сучасне обладнання, що полегшує умови смітте- і пиловидаляння, в тому числі вакуумне пиловидаляння.

Засоби видалення сміття з будинків повинні бути узгоджені із системою очищення населеного пункту.

8.6.2 Будинки закладів соціального захисту населення заввишки два поверхи і більше повинні бути обладнані сміттєпроводами, що проектується на групу житлових приміщень з розрахунку добового нагромадження сміття 0,6 кг на одне місце.

8.6.3 Сміттєпроводи будинків та споруд закладів соціального захисту населення слід проектувати згідно з вимогами [ДБН В.2.2-9](#) та [ДСТУ Б В.2.5-34](#).

(Пункт 8.6.3 змінено, Зміна № 1)

8.6.4 Стовбури сміттєпроводів повинні знаходитися у приміщеннях з температурою не менше 5°C. Стовбури сміттєпроводів слід розміщувати при санітарних кімнатах житлових груп. Стовбури і завантажувальні клапани сміттєпроводів необхідно відокремлювати від поповерхових коридорів протипожежними перегородками 2-го типу.

Стовбур сміттєпроводу повинен виконуватися з негорючих матеріалів, мати можливість очищення, промивання і дезінфекції, бути герметичним і звукоізованим від будівельних конструкцій будинку.

8.6.5 Усі опоряджувальні та герметизуючі матеріали повинні мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

8.6.6 Сміттєпроводи не повинні створювати рівень шуму вище 25 дБА

Додаток А
(обов'язковий)

ПРИЗНАЧЕННЯ ПРОФІЛЬНИХ ВІДДІЛЕНЬ
ПСИХОНЕВРОЛОГІЧНИХ ІНТЕРНАТІВ

У психоневрологічних інтернатах, залежно від клінічного стану, психологічних особливостей, компенсаторно-адаптаційних можливостей хворих і соціально-трудового прогнозу, передбачається диференційоване обслуговування у відділеннях відповідного профілю і визначається режим утримання (ліжковий, спостережний, вільний):

а) відділення інтенсивного медичного догляду – для хворих з важкими соматичними та неврологічними розладами, із глибоким ступенем слабоумства, дезорієнтованих у місці, часі, навколишньому оточенні, не спроможних до самообслуговування, найпростіших трудових навичок і спілкуванню з оточуючими, що мають потребу у повному медичному і побутовому догляді (частина хворих, не спроможних до самостійного пересування, повинна перебувати у ліжковому режимі утримання, інша частина – у спостережному режимі утримання);

б) відділення медико-педагогічної корекції – для хворих, у яких інтелектуальний дефект поєднується з вираженими розладами емоційно-вольової сфери, дезорганізацією цілеспрямованої діяльності і поведінки, але спроможних опанувати санітарно-гігієнічні навички, часткове самообслуговування, найпростіші трудові навички при корекції їхньої поведінки з боку персоналу (для основної частини хворих устанавлюється спостережний режим утримання, хворі без грубих розладів поведінки та негативних потягів можуть перебувати у вільному режимі утримання);

в) відділення соціо-реабілітаційного профілю – для хворих, інтелектуальний дефект яких не перешкоджає навчанню нескладним професіям і систематичному заняттю працею, без виражених емоційно-вольових порушень, спроможних до повного побутового самообслуговування, що володіють санітарно-гігієнічними навичками (частина хворих може перебувати у спостережному режимі утримання, інша частина – у вільному режимі утримання);

г) відділення для осіб з високим рівнем адаптації та автономної активності – для осіб з можливим наступним переведенням їх на III групу інвалідності і трудовим влаштуванням поза або усередині інтернату (усі особи перебувають у вільному режимі утримання).

Додаток Б
(обов'язковий)

СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЕНСІОНЕРІВ ТА ОДИНОКИХ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН

До складу **територіальних центрів** можуть входити такі підрозділи:

- а) **відділення соціальної допомоги вдома**, у тому числі спеціалізовані – для обслуговування осіб з інвалідністю з порушенням рухової активності, сліпих, глухих та ін. (створюються для обслуговування не менше 80 самотніх непрацездатних громадян, яким потрібна побутова і медико-соціальна допомога в домашніх умовах за висновками лікарів закладів охорони здоров'я);
- б) **відділення організації надання грошової і натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам** (створюється за необхідності і кількості не менше 500 чоловік малозабезпечених непрацездатних громадян, яким потрібна, відповідно до актів матеріально- побутових умов проживання, грошова і різних видів натуральна допомога);
- в) **відділення соціально-побутової реабілітації** (створюється для забезпечення не менше 30 відвідувань за день з метою проведення соціально-оздоровчих заходів, соціально-психологічної і трудової реабілітації, консультацій лікарів та інших фахівців, а також дозвілля);
- г) **відділення соціально-медичної реабілітації** (створюється за кількості 50 відвідувань за день або 25 ліжко-місць для проведення соціально-медичної реабілітації одиноких громадян похилого (літнього) віку);
- д) **стаціонарне відділення для постійного або тимчасового проживання** (створюється у випадку наявності не менше 10 одиноких непрацездатних громадян, що втратили рухову активність, не можуть обслуговувати себе самостійно, вимагають постійного стороннього догляду, надання побутової і медичної допомоги);
- е) **спеціальні житлові будинки для одиноких непрацездатних громадян з комплексом служб соціально-побутового і медичного обслуговування** (зводяться в разі потреби поліпшення умов проживання і соціально-побутового, медичного обслуговування самотніх непрацездатних громадян);
- ж) **лікувально-виробничі майстерні, спеціальні цехи, ділянки, підсобні господарства**, у тому числі на госпрозрахунковій основі (створюються для проведення працетерапії, забезпечення потреб малозабезпечених непрацездатних громадян);
- і) **їдальні, магазини, що працюють на госпрозрахунку** (їдальні створюються за необхідності організації харчування, магазини – для забезпечення продуктами, промисловими і господарськими товарами малозабезпечених громадян).

Примітка 1. У разі потреби за узгодженням з місцевими органами виконавчої влади можуть створюватися інші підрозділи, ділянки, що спрямовані на соціальний захист непрацездатних громадян.

Примітка 2. Структурні підрозділи територіального центру можуть надавати платні послуги для обслуговування непрацездатних громадян та інших груп населення, що мають працездатних родичів і спроможні самостійно або за допомогою родичів задовольняти свої соціально-побутові потреби.

(Додаток Б змінено, Зміна № 2)

Додаток В
(обов'язковий)

**ПЕРЕЛІК ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ЗАКЛАДАМИ
СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЛЯ БЕЗДОМНИХ ГРОМАДЯН ТА ОСІБ,
ЗВІЛЬНЕНИХ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ**

Заклади соціального захисту населення, призначені для тимчасового притулку бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, надають такі соціальні послуги:

а) будинок нічного перебування:

- соціально-побутові (забезпечення ліжко-місцем, користування душем та пральнею, зберігання речей та документів);
- психологічні (вивчення соціально-психологічних характеристик особистості за бажанням клієнтів, надання методичних порад);
- юридичні (організаційна допомога клієнтам у відновленні їх документів);
- інформаційні, інші консультативні послуги клієнтам щодо можливості їх реінтеграції;
- працевлаштування тощо;

б) центр реінтеграції бездомних громадян:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; користування душем та пральнею; зберігання речей та документів);
- психологічні (консультації психолога, психодіагностика, психокорекція);
- соціально-педагогічні (допомога у здобутті освіти; розробка індивідуальних планів реінтеграції; навчання самостійному вирішенню складних життєвих проблем; організація дозвілля);
- соціально-медичні (перша медична допомога; первинний медичний огляд; організація консультації лікаря, направлення у заклади охорони здоров'я за місцем територіального розташування; санітарно-гігієнічний контроль; профілактичні заходи);
- соціально-економічні (видача одягу та взуття тощо);
- юридичні (допомога у відновленні паспортів; роз'яснення чинного законодавства; консультації з питань попередження бездомності тощо);
- послуги з працевлаштування (сприяння у працевлаштуванні; соціальний супровід працевлаштованої особи);
- інформаційні (поширення інформації про послуги закладу; довідкові і просвітницькі послуги);
- інші;

в) центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; надання одягу, взуття, білизни; користування душем та пральнею; зберігання речей та документів);
- психологічні (психологічні консультації; психодіагностика, психокорекція; психотерапія);
- соціально-педагогічні (розробка індивідуальних планів ресоціалізації, реінтеграції та адаптації; культурно-масові заходи; формування відповідних навичок і вмінь; позитивне ставлення до власної особистості; навчання самостійному вирішенню життєвих проблем; допомога в здобутті освіти);
- соціально-медичні (організація первинного медичного огляду та, у разі потреби, надання першої медичної допомоги; фізкультурно-оздоровчі заходи; направлення до закладів охорони здоров'я за територіальним розташуванням центру);
- юридичні (допомога в оформленні правових документів, відновленні паспорта; консультації та роз'яснення чинного законодавства);
- послуги з працевлаштування (сприяння у працевлаштуванні; соціальне супроводження працевлаштованої особи);
- інші соціальні послуги;

г) соціальний готель:

- соціально-побутові (тимчасове проживання; харчування; користування душем та пральнею; зберігання речей та документів);
- інформаційні (поширення інформації про послуги закладу; довідкові і просвітницькі послуги).

Примітка 1. Будинок нічного перебування надає послуги бездомним громадянам України, які досягли 18 років, та особам без громадянства, які постійно, на законних підставах проживали і після втрати прав на житлові приміщення проживають на території України на підставі їх звернення та документів, що засвідчують особу (за наявності).

Примітка 2. Клієнтами центру реінтеграції та соціального готелю є бездомні громадяни у віці від 18 років, бездомні громадяни з дітьми, які не мають медичних протипоказань та знаходяться на території України на законних підставах.

Примітка 3. Центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, надає соціальні послуги громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, які досягають 28 років, постійно проживають на території України і звернулися до центру протягом шести місяців після звільнення з установ виконання покарань.

Додаток Г
(довідковий)

**Таблиця Г.1 – СКЛАД ПРИМІЩЕНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ СОЦІАЛЬНОГО
ОБСЛУГОВУВАННЯ ПЕНСІОНЕРІВ ТА ОДИНОКИХ НЕПРАЦЕЗДАТНИХ ГРОМАДЯН**

Приміщення	Територіальні центри, що складаються з двох-чотирьох відділень ¹⁾		
	два відділення: "а" і "б"	три відділення: "а", "б" і "в"	чотири відділення: "а", "б", "в" і "г"
1	2	3	4
Житлові приміщення для групи денного перебування			
1 Вітальня	-	+	+
2 Кімнати відпочинку (спальні) на 50 % місць у групі	-	-	+
3 Кухня-буфетна (за відсутності у територіальному центрі їдальні)	-	-	+
4 Санітарний вузол:			
- духова кабіна з місцем для перевдягання;	-	+	+
- вбиральня (не менше одного унітаза і одного умивальника)	-	+	+
Приміщення культурно-дозвіллевї та фізкультурно-оздоровчї			
5 Зал для глядачів з естрадою	-	+	+
6 Бібліотека-читальня	-	+	+
7 Гурткова	-	+	+
8 Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять:			
- універсальний зал;	-	+	+
- тренажерний зал;	-	+	+
- роздягальні;	-	+	+
- душові	-	+	+
Медичні приміщення			
9 Кабінети лікарів	-	+	+
10 Кабінет старшої медсестри	-	+	+
11 Процедурна	-	+	+
12 Кабінет рефлексотерапії	-	+	+
13 Приміщення для заняття лікувальною фізкультурою:			
- зал;	-	+	+
- роздягальні;	-	+	+
- душові	-	+	+
14 Кабінет масажу	-	+	+
15 Кабінет психофізіологічного розвантаження (аромо-, музикотерапія)	-	+	+
16 Пост медсестри	-	-	+
Їдальня			
16 Приміщення їдальні – див. табл. 4 цих Норм	-	-	+

Лікувально-трудові приміщення			
17 Приміщення працетерапії – див. табл.7 цих Норм, майстерень – див. табл.-Л.13 ДБН В.2.2-10 та СНиП 2.09.02	–	+	+
Адміністративні приміщення			
18 Кабінет директора	+	+	+
19 Приймальня директора	+	+	+
20 Кабінет заст. директора з основної діяльності	–	–	+
21 Кабінет заст. директора з господарської роботи	–	+	+
22 Кабінети зав. відділеннями	+	+	+
23 Бухгалтерія	+	+	+
24 Каса	+	+	+
25 Відділ кадрів	+	+	+
26 Кабінет інформаційно-аналітичної роботи	+	+	+
Приміщення побутового обслуговування			
27 Майстерня з ремонту одягу і взуття	+	+	+
28 Майстерня з дрібного ремонту меблів та обладнання	+	+	+
29 Перукарня		+	+
30 Банк одягу	+	+	+
31 Пункт прокату	+	+	+
Службово-побутові, господарські і допоміжні приміщення			
32 Вхідна група приміщень:			
- вестибюль;	+	+	+
- приміщення охорони;	+	+	+
- гардеробна;	–	+	+
- вбиральня (один унітаз і один умивальник)	+	+	+
33 Кімната персоналу з душовою і вбиральнею	–	+	+
34 Комора інвентаря та меблів	+	+	+
35 Пральня			
- приміщення для прання;	–	–	+
- прасувальна	–	–	+
36 Комора чистої білизни	–	–	+
37 Комора брудної білизни	–	–	+
38 Склад господарський	+	+	+
39 Майстерня з ремонту обладнання та інвентаря	–	–	+
Приміщення відділення соціальної допомоги вдома			
40 Вестибюль ²⁾	+	+	+
41 Кабінети завідувачів груп	+	+	+
42 Кімнати персоналу	+	+	+
43 Приміщення для зберігання продуктів	+	+	+
44 Санітарний вузол			
- душова кабіна;	+	+	+
- вбиральня	+	+	+
¹⁾ Відділення, що входять до складу розглянутих територіальних центрів: а) відділення соціальної допомоги вдома; б) відділення організації надання грошової та натуральної адресної допомоги малозабезпеченим непрацездатним громадянам; в) відділення соціально-побутової реабілітації; г) відділення соціально-медичної реабілітації; ²⁾ Слід передбачати, якщо кількість робочих місць у відділенні більше 30.			

Додаток Д
(довідковий)

Таблиця Д.1 – СКЛАД ПРИМІЩЕНЬ ЗАКЛАДІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЛЯ БЕЗДОМНИХ ГРОМАДЯН ТА ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Приміщення	Заклади соціального захисту		
	Будинок нічного перебування	Центр реінтеграції, центр соціальної і адаптації	Соціальний готель
1	2	3	4
Приміщення житлових груп			
1 Житлові приміщення (житлові кімнати, спальні, номери)	+	+	+
2 Санітарний вузол:	Загальний	На одну-дві житлові кімнати (номера)	
– душові кабінки;	+	+	+
– вбиральня	+	+	+
3 Кімната відпочинку (вітальня)	+	+	–(+) ¹⁾
4 Кухня-буфетна (за відсутності у закладі їдальні)	–(+)	+	+
5 Побутова кімната	+	+	+
6 Пост чергового персоналу	+	+	+
Приміщення культурно-дозвілєві та фізкультурно-оздоровчі			
7 Зал для глядачів з естрадою	–	+	–
8 Бібліотека-читальня	–	+	–
9 Гурткова	–	+	–
10 Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять:			
– універсальний зал;	–	+	–
– тренажерний зал;	–	+	–
– роздягальні;	–	+	–
– душові	–	+	–
Медичні приміщення			
11 Кабінет мед.працівника (фельдшера)	+	+	–
12 Процедурна	–	–(+)	–
13 Ізолятор	+	+	–(+)
14 Приймальне відділення:	+	+	–
– вестибюль-очікувальна;			
– вбиральня при вестибюлі;	+	+	–
– оглядова-роздягальня;	+	+	–
– санітарний блок (душові, вбиральні)	+	+	–
– палата на два місця з вбиральнею	–	+	–
Їдальня			
15 Приміщення їдальні – див. таблицю 4 цих Норм	–(+)	+	–(+)
Виробничі приміщення			
16 Виробничі приміщення (приміщення майстерень, цехів) – див. табл.Л.13 ДБН В.2.2-10 і СНиП 2.09.02	–	+	–

1	2	3	4
Адміністративні приміщення			
17 Кабінет директора	+	+	+
18 Приймальня директора	+	+	+
19 Кабінет заст. директора з господарської роботи (завгоспа)	–	+	+
20 Бухгалтерія	+	+	+
21 Кабінет інформаційно-аналітичної роботи	+	+	+
Приміщення побутового обслуговування			
23 Майстерня з ремонту одягу і взуття	+(-)	+	–
22 Перукарня	+	+	–
24 Банк одягу	+	+	–
Службово–побутові, господарські і допоміжні приміщення			
25 Вхідна група приміщень:			
– вестибюль;	+	+	+
– приміщення охорони;	+	+	+
– гардеробна (камера схову);	–	+	–
– вбиральня (один унітаз і один умивальник)	+	+	–
26 Кімната персоналу з душовою і вбиральною	+	+	+
27 Комора інвентаря та меблів	+	+	+
28 Пральня:			
– приміщення для прання;	+	+	+
– прасувальна	+	+	+
29 Комора чистої білизни	+	+	+
30 Комора брудної білизни	+	+	+
31 Склад господарський	+	+	+
1) У дужках наведено, що за завданням на проектування у складі закладу допускається передбачати (+) або не передбачати (–) дане приміщення.			

Додаток Е
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 [Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III](#) // Відомості Верховної Ради України. 2002.-№ 3-4. – Ст. 27.
- 2 [Закон України "Про соціальні послуги" від 19 червня 2003 р. № 966-IV](#) // Відомості Верховної Ради України. 2003. -№ 45. – Ст. 358.
- 3 [Закон України "Про житловий фонд соціального призначення" від 12 січня 2006 р. № 3334-IV](#) // Відомості Верховної Ради України. 2006. – № 19-20. – Ст. 159.
- 4 [Типове положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричний пансіонат, пансіонат для ветеранів війни і праці](#) // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 29.12.2001 № 549 та зареєстровано в Мін'юсті України 29 січня 2002 р. за № 66/6354.
- 5 [Типове положення про психоневрологічний інтернат](#) // Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 957.
- 6 [Типове положення \(взірцеве\) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян](#) // Затв. наказом Міністерства соціального захисту населення України 01.04.1997 № 44 та зареєстровано в Мін'юсті України 24 вересня 1997 р. за № 442/2246.
- 7 [Типове положення про будинок нічного перебування](#) // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 475/12349.
- 8 [Типове положення про центр реінтеграції бездомних громадян](#) // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 474/12348.
- 9 [Типове положення про центр соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі](#) // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 14.02.2006 № 31 та зареєстровано в Мін'юсті України 21 квітня 2006 р. за № 476/12350.
- 10 [Типове положення про соціальний готель](#) // Затв. наказом Мінпраці та соціальної політики України 03.04.2006 № 98 та зареєстровано в Мін'юсті України 18 квітня 2006 р. за № 450/12324.
- 11 [НАПБ Б.07.005-86 \(ОНТП 24-86\)](#). Определение категорий помещений и зданий по взрывопожарной и пожарной опасности (Визначення категорій приміщень і будівель з вибухопожежної та пожежної безпеки). – М.: ВНИИПО МВД СССР, 1986. – 25 с.
- 12 Нормали архитектурно-планировочных элементов жилых и общественных зданий с учетом использования их инвалидами. Пособие по проектированию (Нормалі архітектурно-планувальних елементів житлових і громадських будинків з урахуванням використання їх інвалідами. Посібник з проектування) / Под ред. В.В. Куцевича. – К.: КиевЗНИИЭП, 1999. – 85 с.
- 13 Инструкция по санитарно-гигиенической оценке полимерных материалов, предназначенных для применения в строительстве и производстве мебели (Інструкція з санітарно-гігієнічної оцінки полімерних матеріалів, призначених для застосування в будівництві та виробництві меблів): № 6035. А-91: Утв. зам. Гл. гос. сан. врача СССР МЗ СССР 12.08.91. – М.: 1991. – 54 с.
- 14 Інструкція з проектування електромереж 110-0,38 кВ м. Києва (для м. Києва). – К.: ДНДПВТІ "Енергоперспектива" Мінпалива та енергетики України, 2001. – 54 с.
- 15 [Типове положення про дитячий будинок-інтернат](#) / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. за № 978.
- 16 [Типове положення про молодіжне відділення дитячого будинку-інтернату](#) / Затверджено наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 02.04.2008 за № 173 та зареєстровано в Мін'юсті України 23 липня 2008 р. за № 676/15367.
- 17 [Типове положення про відділення денного догляду для дітей-інвалідів](#) / Затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 09.10.2013 за № 653 та зареєстровано в Мін'юсті України 4 грудня 2013 р. за № 2057/24589.
- 18 [Типове положення про відділення \(групу\) п'ятиденного стаціонарного догляду](#) / Затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 05.09.2017 за № 1409 та зареєстровано в Мін'юсті України 26 вересня 2017 р. за № 1190/31058.

- 19 Типове положення про відділення (групу) транзитного перебування / Затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 04.09.2017 за № 1398 та зареєстровано в Мін'юсті України 25 вересня 2017 р. за № 1181/31049.
- 20 Типове положення про відділення (групу) підтриманого проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю / Затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 31.08.2017 за № 1385 та зареєстровано в Мін'юсті України 25 вересня 2017 р. за № 1182/31050.
- 21 Типове положення про відділення паліативного догляду громадян похилого віку, осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю / Затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 09.08.2017 за № 1293 та зареєстровано в Мін'юсті України 4 вересня 2017 р. за № 1078/30946.
- 22 Наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 р. № 857 "Про затвердження Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення" (зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04 вересня 2015 р. за № 1068/27513).
- 23 Розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 р. № 526-р. "Про національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її 1 етапу.
(Додаток Е змінено, Зміна 2)

Додаток Ж
(обов'язковий)

ЦЕНТР КОМПЛЕКСНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ З КОГНІТИВНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Ж.1 Заклад постійного та тимчасового перебування осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями

Ж.1.1 Заклад проектується з розрахунку того, що в ньому утворюють групи у відділеннях тимчасового та постійного перебування, наповнюваність кожної з яких складає 8 осіб.

Ж.1.2 Основними структурними підрозділами закладу є:

1. Вхідна група з кабінетом долікарського огляду.
2. Відділення тимчасового перебування.
3. Відділення постійного перебування.
4. Відділення реабілітації, що складається з підрозділів:

- соціальної реабілітації;
- психологічної реабілітації;
- трудової реабілітації з майстернями.

5. Відділення медичного супроводу.
6. Соціально-побутовий блок (харчоблок із їдальнею, вітальня для спільного проведення дозвілля, баннопральний блок).
7. Блок адміністративно-господарського обслуговування із методичним кабінетом.

Ж.1.3 Склад приміщень закладу постійного та тимчасового перебування осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями та їх площі наведено у таблиці Ж.1.

Ж.2 Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями та дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями.

Центри комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями та дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями поділяються на центри комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями та на центри комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями

Ж.2.1 Заклад проектується з розрахунку того, що в ньому утворюють декілька груп, наповнюваність кожної з яких складає 8 осіб.

Ж.2.2 Основними структурними підрозділами закладу є:

1. Вхідна група з кімнатою долікарського огляду.
2. Відділення соціальної реабілітації з кімнатою соціально-педагогічної корекції.
3. Відділення психологічної реабілітації з кабінетом психокорекції та психотерапії.
4. Відділення трудової реабілітації,
5. Відділення медичного супроводу з кабінетом лікувальної фізкультури та фізичної реабілітації.
6. Комплекс адміністративно-господарського обслуговування із методичним кабінетом.
7. Служба соціального патронату.

Примітка. Служба соціального патронату є підрозділом закладу, призначеним для надання соціально-побутової допомоги особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю з когнітивними порушеннями та з психічними захворюваннями.

Ж.2.3 Склад приміщень центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями та їх площі наведені у таблиці Ж.2.

Ж.2.4 Склад приміщень центру комплексної реабілітації для повнолітніх осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями та їх площі наведені у таблиці Ж.3.

Таблиця Ж.1 — Склад та площі реабілітаційного закладу постійного та тимчасового перебування осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше				
	Розрахункова площа на одну особу або на одне приміщення	Для однієї групи з 8 осіб постійного і тимчасового перебування	Для двох груп по 8 осіб постійного і тимчасового перебування	Для чотирьох груп по 8 осіб постійного і тимчасового (50%+50%) перебування	Для шести груп по 8 осіб постійно- го і тимчасово- го (50%+50%) перебу- вання
1	2	3	4	5	6
1 ВХІДНА ГРУПА					
1.1 Вестибюль- гардероб ¹⁾	0,6, але не менше 10,0	10	10	20	30
1.2 Камера схову*	0,08	-	-	3	4
1.3 Місце для крісел колісних	4,0	2	4	4	4
1.4 Туалети ^{2), 3)}	3,0 (унітаз, умивальник)	3	3	2x3	2x3
1.5 Кабінет долікарського огляду ³⁾	12	12	12	12	18
2 ВІДДІЛЕННЯ ТИМЧАСОВОГО ПЕРЕБУВАННЯ					
2.1 Вітальня суміщена з залом їдальні	1,5 але не менше 24	24	24x2	24 x 4	24 x6
2.2 Туалети для чоловіків та жінок ²⁾	3	2x3	4x3	8x3	12x3
3 ЖИТЛОВИЙ БЛОК					
3.1 Спальні кімнати, одномісні (шириною не менше 2,7м)	10	8x10	16x10	16x10	24x10
3.2 Туалет з умивальником та душовою ³⁾	3,0 (один на дві кімнати)	3x3	6x3	6x3	9x3
3.3 Туалет з умивальником та душовою для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних ³⁾	4,0 (один на дві кімнати)	1x4	2x4	2x4	3x4
3.4 Кімната для ночівлі гостей з санвузлом і душовою	10+4	14	14	14	14
4 ВІДДІЛЕННЯ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ					
4.1 МЕДИЧНІ ПРИМІЩЕННЯ					
4.1.1 Маніпуляційний кабінет ³⁾	12,0	-	-	12	12
4.1.2 Туалет ^{2), 3)}	3,0 (унітаз, умивальник)	-	-	3	3

Продовження таблиці Ж.1

4.2 ПРИМІЩЕННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ					
4.2.1 Зал лікувальної фізкультури *)	6	-	-	-	48
5 ВІДДІЛЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
5.1 ПРИМІЩЕННЯ СОЦІАЛЬНО-СЕРЕДОВИЩНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
5.1.1 Навчальні кабінети домоведення	3,0, але не менше 24	-	-	24	24
5.2 ПРИМІЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
5.2.1 Навчальні кабінети психологічної реабілітації	Не менше 18	-	18	24	24
5.3 ПРИМІЩЕННЯ ТРУДОВОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
5.3.1 Майстерні трудової реабілітації	4,0, але не менше 24	-	-	32	32
6 СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВИЙ БЛОК					
6.1 ПРИМІЩЕННЯ СПІЛЬНОГО ПРОВЕДЕННЯ ДОЗВІЛЛЯ					
6.1.1 Універсальна зала ^{+,1), 4)}	1,5 на одне місце	-	-	53	85
6.1.2 Комора зберігання музінвентаря ^{+,3)}		-	-	10	12
6.2 ПРИМІЩЕННЯ ЇДАЛЬНІ					
6.2.1 Кухня-буфетна	0,6, але не менше 12	12	12	20	30
6.2.2 Мийна ³⁾	Не менше 6	6	6	6	6
6.3 ПРИМІЩЕННЯ ПРАЛЬНІ ⁵⁾					
6.3.1 Приміщення для прання, сушіння та прасування білизни ³⁾	Не менше 10	10	12	16	16
6.3.2 Комора чистої білизни ³⁾	2	2	2	4	6
6.3.3 Комора брудної білизни ³⁾	2	2	2	4	6
7 БЛОК АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ					
7.1 Кабінет директора і бухгалтерії ³⁾	18	18	18	18	18
7.2 Кімната чергового персоналу ^{3),6)}	12	12	12	12 x 2	12 x 2
7.3 Методичний кабінет ³⁾	12	12	12	18	18
7.4 Туалет персоналу ^{2), 3), 6)}	3	3	3	3	3
7.5 Душова персоналу ⁶⁾	2 (одна кабіна)	2 (одна кабіна)	2 (одна кабіна)	2 (одна кабіна)	4 (дві кабіни)

7.6 Комора прибирального інвентаря ³⁾	6	6	6	6	6
^{*)} Рекомендовані приміщення 1) 15-20% місць потрібно передбачати для осіб з інвалідністю на кріслах колісних 2) Усі туалети повинні бути розраховані на доступність для осіб з інвалідністю на кріслах колісних 3) На одне приміщення 4) 3 розрахунку на 120% місткості з урахуванням гостей 5) За неможливості прання білизни у пральнях населеного пункту 6) Згідно з ДБН В.2.2-28					

Таблиця Ж.2 — Склад та площі центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю з когнітивними порушеннями

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше				
	Розрахункова площа на одну особу або на одне приміщення	Для однієї групи по 8 дітей	Для двох груп по 8 дітей	Для чотирьох груп по 8 дітей	Для шести груп по 8 дітей
1	2	3	4	5	6
1 ВХІДНА ГРУПА					
1.1 Вестибюль-гардероб ¹⁾	0,45, але не менше 15	12	15	15	19
1.2 Туалети ^{2), 3)}	3,0 (унітаз, умивальник)	3	3	2×3	2×3
1.3 Місце для крісел колісних ³⁾	4	4	4	4	4
1.4 Кабінет долікарського огляду ³⁾	12	12	12	12	18
2 ВІДДІЛЕННЯ ТИМЧАСОВОГО ПЕРЕБУВАННЯ					
2.1 Кімната денного перебування (ігрова) суміщена з залом їдальні	3	24	2×24	4×24	6×24
2.2 Буфетна з мийною	6	6	2×6	4×6	6×6
2.3 Кімнати денного відпочинку:	2,5, але не менше 16				
– для хлопчиків		16	20	2×20	3×20
– для дівчаток		16	20	2×20	3×20
2.4 Душова кабіна з місцем для перевдягання для дітей (при кожній спальні)	Одна кабіна	Дві кабіни (2,0 × 2)	Дві кабіни (2,0 × 2)	Чотири кабіни (2,0 × 4)	Шість кабін (2,0 × 6)
2.5 Туалети для хлопчиків та дівчаток ^{2),3)}	3	2×3,0	2×3,0	4×3,0	6×3,0
3 БЛОК МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ					
3.1 МЕДИЧНІ ПРИМІЩЕННЯ					
3.1.1 Маніпуляційний кабінет ³⁾	12	12	12	12	2×12
3.1.2 Туалет ³⁾	3,0 (унітаз, умивальник)	3	3	3	3

Продовження таблиці Ж.2

3.2 ПРИМІЩЕННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ					
3.2.1 Зал лікувальної фізкультури	6	-	-	48	48
3.2.2 Басейн з навчальною ванною 10м x 4м ^{+, 3)}	88	-	-	-	88
3.2.3 Зал водних лікувальних процедур ^{+, 3)}	24	-	-	-	24
3.2.4 Роздягальні з душовими та туалетами на 2 групи по 8 осіб для дітей (для дівчат та хлопчиків)	2	-	-	-	36
4 БЛОК ПРИМІЩЕНЬ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
4.1 ПРИМІЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
4.1.1 Кабінет соціально-психологічної корекції	3,0, але не менше 24	24	24	24	24
4.1.2 Навчальні кабінети доведення	3,0, але не менше 24	-	-	-	24
4.2 ПРИМІЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
4.2.1 Кабінет психокорекції та психотерапії	не менше 18	-	18	24	24
4.3 ЗАГАЛЬНІ ПРИМІЩЕННЯ ТРУДОВОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
4.3.1 Навчальні кабінети профорієнтації	4,0, але не менше 24	-	-	32	32
5 СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВИЙ БЛОК					
5.1 ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ СПІЛЬНОГО ПРОВЕДЕННЯ ДОЗВІЛЛЯ					
5.1.1 Універсальна зала ^{+, 1), 4)}	1,5 але не менше 36	-	-	66	99
5.1.2 Комора зберігання музичного інвентаря ^{+, 3)}	Не менше 10	-	-	10	12
5.2 ПРИМІЩЕННЯ ЇДАЛЬНІ					
5.2.1 Кухня-буфетна	0,6, але не менше 12	12	12	20	30
5.3 ПРИМІЩЕННЯ ПРАЛЬНІ ⁵⁾					
5.3.1 Приміщення для прання, сушіння та прасування білизни ³⁾	Не менше 12	12	12	16	16
5.3.2 Комора чистої білизни ³⁾	2	2	2	4	6
5.3.3 Комора брудної білизни ³⁾	2	2	2	4	6
6 БЛОК АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ					
6.1 Кабінет директора і бухгалтера	18,0	18	18	20	24
6.2 Кімната персоналу ⁶⁾	12	12	12	2×12	2×12
6.3 Туалет персоналу з душовою ^{2), 3)}	5	5	5	2×5	2×5

Кінець таблиці Ж.2

6.4 Комора прибирального інвентаря ³⁾	6	6	6	6	6
7 СЛУЖБА СОЦІАЛЬНОГО ПАТРОНАТУ⁷⁾					
7.1 Реєстратура ³⁾	10	10	10	10	10
7.2 Кабінети працівників соціального патронату ³⁾	2×12	2×12	2×12	2×12	2×12
^{*)} Рекомендовані приміщення ¹⁾ 15-20% місць потрібно передбачати для осіб з інвалідністю на кріслах колісних ²⁾ Усі туалети повинні бути розраховані на доступність для осіб з інвалідністю на кріслах колісних ³⁾ На одне приміщення ⁴⁾ 3 розрахунку на 120 % місткості з урахуванням гостей. ⁵⁾ За неможливості прання білизни у пральнях населеного пункту ⁶⁾ Згідно з ДБН В.2.2-28 ⁷⁾ 3 розрахунку не менше 50 осіб, які обслуговуються патронатом вдома					

Таблиця Ж.3 —Склад та площі центру комплексної реабілітації для повнолітніх осіб з інвалідністю з когнітивними порушеннями

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше				
	Розрахункова площа на одну особу або на одне приміщення	Для однієї групи по 8 осіб	Для двох груп по 8 осіб	Для чотирьох груп по 8 осіб	Для шести груп по 8 осіб
1	2	3	4	5	6
1 ВХІДНА ГРУПА					
Вестибюль-гардероб ¹⁾	0,45, але не менше 12	12	15	15	19
Туалет ^{2), 3)}	3,0 (унітаз, умивальник)	3	3	2×3	2×3
Місце для крісел колісних ³⁾	4	4	4	4	4
Кабінет долікарського огляду ³⁾		12	12	12	18
2 ВІДДІЛЕННЯ ТИМЧАСОВОГО ПЕРЕБУВАННЯ					
2.1 Кімната денного перебування	3	24	2×24	4×24	6×24
2.2 Буфетна ³⁾	6	6	2×6	4×6	6×6
2.3 Душова кабіна з місцем для перевдягання ³⁾	2	Дві кабіни (2 × 2)	Чотири кабіни (2 × 2)	Чотири кабіни (4×2)	Шість кабін (6×2)
2.4 Туалети (чоловічий та жіночий) ³⁾	3	2×3	4×3	4×3	6×3
3 БЛОК МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ					
3.1 МЕДИЧНІ ПРИМІЩЕННЯ					
3.1.1 Маніпуляційний кабінет ³⁾	12	12	12	12	2×12
3.1.2 Туалет ^{2), 3)}	3,0 (унітаз, умивальник)	3	3	3	3
3.2 ПРИМІЩЕННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ					
3.2.1 Зал лікувальної фізкультури	6	-	-	48	48
3.2.2 Басейн з навчальною ванною 10м x 4м ^{+, 3)}	88	-	-	-	88
3.2.3 Зал водних лікувальних процедур ^{+, 3)}	24	-	-	-	30
3.2.4 Роздягальні з душовими ¹⁾	2	-	-	-	40
4 БЛОК ПРИМІЩЕНЬ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
4.1 ПРИМІЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
4.1.1 Кабінет соціально-психологічної корекції	3,0, але не менше 24	24	24	24	24
4.1.2 Навчальні кабінети домоведення	3,0, але не менше 24	-	-	-	24
4.2 ПРИМІЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ					
4.2.1 Кабінет психокорекції та психотерапії	Не менше 18	-	18	24	24

5.3 ПРИМІЩЕННЯ ПРАЛЬНІ ⁴⁾					
5.3.1 Приміщення для прання, сушіння та прасування білизни ^{5),3)}	Не менше 12	12	12	16	16
5.3.2 Комора чистої білизни ³⁾	2	2	2	4	6
5.3.3 Комора брудної білизни ³⁾	2	2	2		
6 БЛОК АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ					
6.1 Кабінет директора і бухгалтера ³⁾	18,0	18	18	20	24,0
6.2 Кімната персоналу ⁶⁾	12	12	12	2×12	2×12
6.3 Туалет персоналу з душовою ²⁾	5	5	5	2×5	2×5
6.4 Комора прибирального інвентаря ³⁾	6	6	6	6	6
7 СЛУЖБА СОЦІАЛЬНОГО ПАТРОНАТУ ⁷⁾					
7.1 Реєстратура ³⁾	10	10	10	10	10
7.2 Кабінети працівників соціального патронату ³⁾	12	2×12	2×12	2×12	2×12
*)Рекомендовані приміщення					
¹⁾ 15-20% місць потрібно передбачати для осіб з інвалідністю на кріслах колісних ²⁾ Усі туалети повинні бути розраховані на доступність для осіб з інвалідністю на кріслах колісних ³⁾ На одне приміщення ⁴⁾ З розрахунку на 120 % місткості з урахуванням гостей. ⁵⁾ За неможливості прання білизни у пральнях населеного пункту ⁶⁾ Згідно з ДБН В.2.2-28 ⁷⁾ З розрахунку не менше 50 осіб, які обслуговуються патронатом вдома					

(Додаток Ж долучено Зміна № 1, змінено, Зміна № 2, Зміна №3)

Додаток И
(обов'язковий)

ДИТЯЧІ БУДИНКИ-ІНТЕРНАТИ

И.1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

И.1.1 Дитячі будинки-інтернати поділяються на заклади I – IV профілів [15].

И.1.2 У дитячих будинках-інтернатах можуть діяти відповідно до типових положень [15-21] такі відділення (групи): стаціонарного догляду, підтриманого проживання, денного догляду, транзитного перебування, п'ятиденного стаціонарного догляду, паліативного догляду, молодіжні.

Профілі дитячих будинків-інтернатів (відділень), комплектація груп за станом здоров'я, чисельності та віковими ознаками дітей з інвалідністю і (або) осіб з інвалідністю у відділеннях (групах) наведені у додатку К.

И.1.3 Кількість і призначення підрозділів, загальна місткість дитячих будинків-інтернатів визначається завданням на проектування, враховуючи існуючу соціально-демографічну ситуацію, можливість зміни її в місті або сільському поселенні (в якому передбачено нове будівництво, реконструкція або пристосування будівель), а також реформування дитячих будинків-інтернатів.

И.2 РОЗМІЩЕННЯ БУДІВЕЛЬ, ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ

И.2.1 Дитячі будинки-інтернати слід розміщувати на окремих земельних ділянках в озелених районах міст, переважно обласного або районного значення з метою залучення дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю до життєдіяльності громади, доступу до закладів охорони здоров'я, освіти, культури, реабілітації, а також доступного проїзду до дитячого будинку-інтернату батьків, родичів (опікунів) та інших відвідувачів.

И.2.2 Розміщення і розміри земельних ділянок визначаються завданням на проектування з урахуванням рішень генерального плану міста, детального плану відповідної території та вимог ДБН Б.2.2-12, ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-40, ДСП 173, ДСН 239, ДСанПіН 2.3-185.

И.2.3 Відстань від межі ділянки дитячого будинку-інтернату до автомагістралей повинна бути не менше ніж 150 м, до доріг (вулиць) місцевого значення – не менше ніж 30 м, до гаражів, стоянок автотранспорту, станцій техобслуговування та автозаправок – не менше ніж 50 м.

И.2.4 Під'їзди до території земельної ділянки дитячого будинку-інтернату повинні мати благоустрій і бути зручними для проїзду та підходу. Зупинка громадського транспорту повинна розміщуватися з боку головного входу до будівлі дитячого будинку-інтернату.

При в'їзді на ділянку необхідно передбачати гостьову автомобільну стоянку, місткість якої слід визначати за завданням на проектування з урахуванням вимог ДБН Б.2.2-12 та додатка 10 ДСП 173.

И.2.5 На території земельної ділянки відокремлюють такі зони: житлову (або забудови), фізкультурно-спортивну, навчально-дослідну, відпочинку, господарську.

И.2.6 До житлової і господарської зон повинні бути передбачені самостійні в'їзди. Допускається передбачати один в'їзд на територію дитячого будинку-інтернату за умови забезпечення проїзду пожежних машин до всіх будівель зони забудови. Під'їзди мають бути завширшки не менше ніж 3,5 м і з твердим покриттям.

И.2.7 За умови організації в дитячих будинках-інтернатах груп дітей з інвалідністю за віковими ознаками (однакового віку або з різницею у віці) з урахуванням їхньої статі та стану здоров'я слід передбачати для них зону групових майданчиків з тіньовими навісами.

Площі групових майданчиків приймаються із розрахунку 12 м² на одне місце у групі (15 м² на одне місце – для дітей з інвалідністю і порушенням опорно-рухового апарату). Групові майданчики повинні бути площею не менше ніж 120 м², мати трав'яне та частково ґрунтове покриття.

Площі тіньових навісів мають бути не менше ніж 40 м² із огорожею з південного та західного боків та дерев'яною підлогою.

И.2.8 Дитячий будинок-інтернат може спільно з іншими закладами використовувати фізкультурно-спортивну інфраструктуру району в разі адаптування її до функціональних можливостей та потреб дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю.

За умови створення фізкультурно-спортивної зони на території будинку-інтернату склад та площі майданчиків слід приймати за завданням на проектування з урахуванням вимог [ДБН В.2.2-3](#), [ДБН В.2.2-4](#), [ДБН В.2.2-13](#), [ДБН В.2.2-40](#), ДСанПіН 2.3-185.

И.2.9 При проектуванні фізкультурно-спортивної зони слід враховувати можливість використання елементів обладнання для фізичної реабілітації дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю. Майданчик для гімнастичних занять необхідно передбачити із зоною для занять коригуючою гімнастикою з розрахунку не менше ніж 5 м² на одну людину. В складі фізкультурно-спортивної зони передбачають доріжки для рекреаційних прогулянок, лікувальної ходи та бігу підтюпцем. Допускається також розміщення майданчиків з тренажерним обладнанням.

Додатково за завданням на проектування на території будинку-інтернату може передбачатися спеціалізована лікувально-фізкультурна зона із застосуванням новітніх методів фізичної реабілітації (апітерапії, каністерапії, іпотерапії тощо), а також із улаштуванням відкритого лікувально-оздоровчого басейну.

И.2.10 Навчально-дослідну зону, яка може включати у себе ділянки для овочевих і польових культур, декоративних рослин, теплицю, зоокуточок тощо, слід проектувати не ближче ніж 20 м від будівель.

И.2.11 Зона відпочинку для дітей з інвалідністю шкільного віку та осіб з інвалідністю містить майданчики активного та тихого відпочинку. Майданчики активного відпочинку можуть прилягати до фізкультурно-спортивної зони, розміщуватись біля входів та виходів з ділянки на вулицю. Майданчики для тихого відпочинку необхідно розміщувати у комплексі з озелененням.

И.2.12 Планування та обладнання території земельної ділянки і окремих майданчиків повинні враховувати специфіку діяльності та фізичні можливості дітей з інвалідністю 4-18 років та осіб з інвалідністю 18-35 років.

И.2.13 Усі функціональні зони земельної ділянки повинні бути пов'язані пішохідними доріжками. Матеріали покриття прогулянкових доріжок і тротуарів повинні забезпечувати безпечні пересування дітей з інвалідністю і осіб з інвалідністю з порушенням опорно-рухового апарату.

На поворотах та вздовж прогулянкових доріжок і тротуарів повинні бути організовані майданчики для відпочинку, які обладнані лавами з навісами. Уклон і ширину прогулянкових доріжок і тротуарів, сходів і пандусів, а також необхідність встановлення огорож та поручнів слід приймати згідно з [ДБН В.2.2-40](#) та ДСанПіН 2.3-185.

И.2.14 Озеленення ділянки дитячого будинку-інтернату передбачається не менше 40% загальної площі території. Ширина смуги озеленення з боку вулиць повинна бути не менше ніж 6 м, а до майданчиків відпочинку – 10 м, з інших боків – 1,5 м.

И.2.15 Господарська зона повинна бути розташована поблизу харчоблока, мати асфальтове або бетонне покриття і огорожу із зелених насаджень. На території господарської зони розміщуються майданчики (розвантажувальний; контейнерний для сміття; для сушіння білизни; чистки килимів) та споруди (складські; ремонтні майстерні; а також, за необхідності, – пральня, котельня, овочесховище, гаражі для спеціального транспорту з перевезення дітей з інвалідністю).

Допускається в господарській зоні передбачати автостоянку для тимчасового зберігання автомобілів працівників закладу на відстані не менше ніж 15 м від будівлі ([ДБН В.2.2-12](#)). Не слід розміщувати автостоянку з боку вікон блоків із житловими приміщеннями.

И.2.16 Проектувати контейнерні майданчики для збирання сміття й відходів слід згідно з вимогами [ДСТУ-Н Б В.2.2-7](#). Відстань від контейнерного майданчика до будівель житлової зони, ігрових (групових), фізкультурних майданчиків має бути не менше ніж 20 м (ДСП 173).

И.2.17 Територія дитячого будинку-інтернату повинна мати огорожу заввишки не менше ніж 1,6 м. Конструкція огорожі має забезпечувати повітрообмін, пропускати світло і не закривати територію від огляду ззовні.

И.3 ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

И.3.1 Загальні вимоги

И.3.1.1 Дитячі будинки-інтернати рекомендується проектувати в окремо розташованих будівлях павільйонного або блокового типу з максимальним розосередженням житлових осередків різних вікових груп дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю (діти з інвалідністю дошкільного віку 4-8

років; діти з інвалідністю шкільного віку 8-12 і 12-18 років; особи з інвалідністю 18-25 і 25-35 років) згідно з вимогами цих норм та положень [ДБН В.2.2-9](#), [ДБН В.2.2-15](#) у відповідності з санітарно-гігієнічними та протипожежними нормами.

Інсоляцію житлових приміщень слід передбачати згідно з [ДБН В.2.2-12](#), ДСП 173.

При розробленні конструктивних рішень будівель, що зводяться в складних умовах будівництва, слід керуватися [ДБН В.1.1-12](#) і [ДБН В.1.1-45](#). Огороджувальні конструкції необхідно проектувати згідно з [ДБН В.2.6-31](#).

И.3.1.2 Об'ємно-планувальне рішення будівель дитячих будинків-інтернатів повинне формувати архітектурне безбар'єрне середовище у приміщеннях, зонах у відповідності з вимогами [ДБН В.2.2-40](#).

И.3.1.3 Будівлі дитячих будинків-інтернатів слід проектувати не вище трьох поверхів і не нижче II ступеня вогнестійкості незалежно від кількості місць. При розміщенні житлових (спальних) кімнат для дітей з інвалідністю і осіб з інвалідністю і порушенням опорно-рухового апарату на другому та третьому поверхах слід передбачати встановлення ліфтів, які влаштовують згідно з [ДБН В.2.2-40](#) і розраховують на перевезення дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних.

Під час проведення реконструкції в існуючих будинках і спорудах закладів соціального закладу населення та обладнання коридорів, сходів та сходових кліток механічними підйомниками для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, зазначені підйомники не повинні зменшувати ширину шляхів евакуації.

И.3.1.4 Шляхи евакуації з будівлі дитячого будинку-інтернату мають відповідати вимогам [ДБН В.1.1-7](#), [ДБН В.2.2-9](#) та [ДБН В.2.2-40](#). Вимоги до внутрішнього обладнання, призначеного для оповіщення, евакуації, інформування про небезпеку дітей з інвалідністю і осіб з інвалідністю усіх категорій слід виконувати згідно з положеннями [ДБН В.2.2-40](#), [ДБН В.2.5-56](#), а також [ДСТУ-Н Б В.2.2-31](#), [ДСТУ 7246](#).

И.3.1.5 З кожного житлового (групового) осередку дітей з інвалідністю дошкільного віку 4-8 років, а також з житлових осередків відділення паліативного догляду, мають бути передбачені окремі евакуаційні виходи назовні.

И.3.1.6 Основні та допоміжні входи до будівлі, а також евакуаційні виходи з будівлі слід обладнувати пандусами, а за необхідності – сходами згідно з [ДБН В.2.2-40](#). Ширина вхідних тамбурів має бути не менше ніж 2,2 м (вхідних дверей – не менше ніж 1,2 м), а їхня глибина – не менше 1,5 м.

И.3.1.7 Ширина коридорів у загальній групі приміщень встановлюється не менше ніж 2,2 м, в житлових групах – не менше ніж 1,8 м (а для дітей з інвалідністю і порушенням опорно-рухового апарату – 2,2 м). Коридори не повинні мати виступних елементів огороджувальних конструкцій, на стінах передбачаються захисні панелі заввишки не менше ніж 0,6 м від рівня підлоги.

И.3.1.8 Коридори, сходи і пандуси у будівлях повинні мати з двох боків поручні, які встановлюються у двох рівнях на висоті 0,7 м і 0,9 м (а в блоках приміщень для дошкільних груп – на висоті 0,5 м і 0,9 м). Сходи і пандуси також повинні мати огорожу заввишки не менше ніж 1,8 м або мати суцільну огорожу сіткою.

И.3.1.9 На шляху слідування дітей з інвалідністю і осіб з інвалідністю не допускається використовувати обертові двері, турнікети та гвинтові сходи, а дверні прорізи не повинні мати порогів.

И.3.1.10 Для підвищення рівня безпеки евакуації дітей з інвалідністю і осіб з інвалідністю з психічними та фізичними вадами на випадок надзвичайних ситуацій в закладах допускається передбачати фотолюмінесцентні системи (ФЛС), які включають у себе попереджувальні та інформаційні знаки, таблички, розмітки, стрічки, покриття тощо згідно з положеннями [ДСТУ 7313](#). Необхідність влаштування фотолюмінесцентної системи в будівлі дитячого будинку-інтернату повинна бути вказана в завданні на проектування.

И.3.1.11 У туалетах, ванних кімнатах та душових кабінах слід передбачати санітарне обладнання згідно з положеннями [ДБН В.2.2-40](#).

И.3.1.12 Висота основних приміщень дитячих будинків-інтернатів має бути не менше ніж 3,0 м.

И.3.1.13 Об'ємно-планувальну структуру будівлі дитячого будинку-інтернату необхідно створювати на основі функціонально об'єднаних груп приміщень: житлових груп; загальних

(культури і дозвілля, фізкультурно-оздоровчих занять, трудової діяльності); обслуговуючих (медичних, їдальні, адміністративно-побутових і службових, складських і господарських).

И.3.1.14 Проведення комплексу реабілітаційних заходів згідно з індивідуальними програмами реабілітації дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю усіх відділень із урахуванням різних видів реабілітації (медичної, психолого-педагогічної, фізичної, фізкультурно-оздоровчої, трудової, соціально-побутової) потребує створення відповідного середовища: розширення функцій і складу загальних і обслуговуючих груп приміщень, що склалися у закладах соціального захисту населення, також формування окремого корекційно-реабілітаційного блоку (центра) або використання матеріальної бази закладів освіти, охорони здоров'я та інших закладів.

И.3.1.15 Основні функціональні групи приміщень рекомендується розташовувати в окремих блоках, що дозволить дотримувати для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що перебувають або проживають в дитячих будинках-інтернатах, вікової ізоляції та гендерного розмежування, а також зниження шумових та вібраційних впливів. Між житловими, загальними і обслуговуючими приміщеннями мають бути забезпечені короткі та зручні сполучення.

И.3.2 Житлові приміщення

И.3.2.1 У залежності від вікової градації контингенту дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що перебувають або проживають у дитячому будинку-інтернаті, та можливості їх самостійного пересування приймаються склад та площі житлових кімнат, житлових груп і загальних приміщень відділень, які наведені у таблицях И.1, И.2 та И.3.

Житлові кімнати, житлові групи обладнуються кнопками виклику персоналу закладу.

Таблиця И.1 – Склад та площі приміщень житлових груп (житлових осередків) і загальних приміщень відділень для дітей з інвалідністю 4-8 років

Приміщення	Розрахункова площа на одне місце або площа приміщень, м ² , не менше ніж		
	для дітей з інвалідністю, які самостійно пересуваються	для дітей з інвалідністю, які самостійно пересуваються на кріслах колісних (під наглядом)	для дітей з інвалідністю, самостійне пересування яких є значно ускладненим або неможливим
Житлова група (житловий осередок)			
1 Роздягальня (гардеробна)	1,5 на одне місце	2,0 на одне місце	–
2 Ігрова	4,0 на одне місце	5,0 на одне місце ("—" при організації ігрової зони в одному приміщенні зі спальнею)	–
3 Спальня ¹⁾	3,0 на одне місце	4,0 на одне місце	3,0 на одне місце
(Спальня з ігровою зоною)		(9,0 /5+4/) на одне місце	
4 Кімната для індивідуальних занять (логопедичний кабінет)	12	12	–
5 Буфетна	5	5	5
6 Туалетна (з зоною умивальні з піддонами для миття ніг)	1,2 на одне місце	1,5 на одне місце	1,5 на одне місце
	(згідно з ДБН В.2.2-4)		
7 Ванно-душова	8	8	10-12
8 Кімната для чергового персоналу	8	8	8
9 Кімната для зберігання крісел колісних, каталок, вертикалізаторів	–	6	6
10 Інвентарна	4	4	4
Загальні приміщення відділення			
11 Кімната для зберігання сезонного одягу та взуття ²⁾	6	6	6
12 Комора для зберігання чистої білизни	6	6	6
13 Кімната для сушіння одягу та взуття ²⁾	4	4	–
14 Кімната для персоналу	8	8	8
15 Санвузол для персоналу (чоловічий та жіночий)	Один унітаз, один умивальник у шлюзі, одна душова кабіна з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих норм)		
16 Інвентарна	4	4	4
¹⁾ Спальні для груп денного догляду слід проектувати з розрахунку обслуговування 50 % дітей з інвалідністю в групі. ²⁾ Не передбачаються для груп денного догляду.			

Таблиця И.2 – Склад та площі приміщень житлових груп (житлових осередків) і загальних приміщень відділень для дітей з інвалідністю 8-18 років

Приміщення	Розрахункова площа на одне місце або площа приміщень, м ² , не менше ніж		
	для дітей з інвалідністю, які самостійно пересуваються	для дітей з інвалідністю, які самостійно пересуваються на кріслах колісних (під наглядом)	для дітей з інвалідністю, самостійне пересування яких є значно ускладненим або неможливим
1	2	3	4
Житлова група (житловий осередок)			
1 Передпокій з гардеробною	2,0 на одне місце	2,5 на одне місце	–
2 Кімната для відпочинку і дозвілля	36	36 ("–" при організації зони відпочинку та дозвілля в одному приміщенні зі спальнею)	–
3 Спальня ^{1), 2)}	5,0 на одне місце	6,0 на одне місце	6,0 на одне місце
(Спальня з зоною відпочинку і дозвілля)		(11,0 /6+5/) на одне місце	
4 Кімната для індивідуальних занять (логопедичний кабінет)	16 (на кожні дві групи)	16 (на кожні дві групи)	–
5 Кухня-буфетна	9	12	–
6 Кухня-роздавальна	12 ³⁾	12	12
7 Туалет	3	4	4
	Один унітаз, один умивальник на 4 особи		
8 Умивальна з піддоном для миття ніг	Один умивальник, один піддон на 4 особи, але не менше двох умивальників (згідно з 6.3.13 цих норм і ДБН В.2.2-9)		
9 Ванно-душова	8	8	10-12
10 Кімната гігієнічного душу з місцем для роздягання	4	4	–
11 Побутова кімната	9	12	
12 Санітарна кімната	–	–	12
13 Кімната для чергового персоналу	8	8	8
14 Кімната для зберігання крісел колісних, каталок, вертикалізаторів	–	6	6
15 Інвентарна	4	4	4
Загальні приміщення відділення			
16 Приміщення для працетерапії з коморою для матеріалів	24+12	24+12	–

Кінець таблиці И.2

1	2	3	4
17 Кімната для зберігання сезонного одягу та взуття ⁴⁾	9	9	9
18 Комора чистої білизни	6	6	6
19 Кімната для сушіння одягу та взуття ⁴⁾	4	4	4
20 Кімната персоналу	8	8	8
21 Санвузол для персоналу (чоловічий та жіночий)	Один унітаз, один умивальник у шлюзі, одна душова кабіна з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих норм)		
22 Інвентарна	4	4	4
¹⁾ Спальні для груп денного догляду слід проектувати з розрахунку обслуговування 50 % дітей з інвалідністю в групі. ²⁾ Спальні слід проектувати окремими для хлопчиків та дівчаток і не більше ніж на 4 особи кожна. ³⁾ Передбачається за відсутності їдальні у закладі. ⁴⁾ Не передбачаються для груп денного догляду.			

Таблиця И.3 – Склад та площі приміщень житлових груп (житлових осередків) і загальних приміщень відділень для осіб з інвалідністю (18-35 років)

Приміщення	Розрахункова площа на одне місце або площа приміщень, м ² , не менше ніж		
	для осіб з інвалідністю, які самостійно пересуваються	для осіб з інвалідністю, які самостійно пересуваються на кріслах колісних (під наглядом)	для осіб з інвалідністю, самостійне пересування яких є значно ускладненим або неможливим
1	2	3	4
Житлова група (житловий осередок)			
1 Житлові кімнати ¹⁾ : на одне місце	10	12	12
на два місця	16	20	16
на три місця	24	30	24
2 Туалет	Один туалет на кожну житлову кімнату або на дві кімнати при їх суміжному розташуванні в блоці. Один унітаз, один умивальник (згідно з 6.3.13 цих норм і ДБН В.2.2-9)		Один унітаз, один умивальник
3 Умивальна з піддоном для миття ніг	Один умивальник, один піддон на 4 особи з інвалідністю		Два умивальники, один піддон
	(Згідно з 6.3.13 цих норм і ДБН В. 2.2-9)		
4 Кімната для відпочинку і дозвілля	1,2 (на одну особу)	1,4 (на одну особу)	–
5 Кімната для індивідуальних та групових занять	12	16	–
6 Кухня-буфетна	12	16	–

Кінець таблиці И.3

1	2	3	4
7 Кухня-роздавальна	12 ²⁾	12	12
8 Ванна кімната	12	12	12
9 Душові кабінки з місцем для роздягання	Одна душова кабіна на кожну житлову кімнату або на дві кімнати при їх суміжному розташуванні в блоці ³⁾ (згідно з 6.3.13 цих норм і ДБН В.2.2-9)		–
10 Побутова кімната	12	12	–
11 Санітарна кімната	–	–	12
12 Гардеробна для зберігання верхнього одягу	–	0,6 (на одну особу)	–
13 Місце для зберігання каталок та крісел колісних, вертикалізаторів, підйомників, велосипедів тощо	–	6	6
Загальні приміщення відділення			
14 Гурткова з коморою (або приміщення для працетерапії з коморою для матеріалів)	24+6 24+12	24+6 24+12	– –
15 Кімната для прасування білизни та одягу	6	6	6
16 Комора чистої білизни	2	2	4
17 Кімната персоналу	8	8	8
18 Санвузол для персоналу (чоловічий та жіночий)	Один унітаз, один умивальник у шлюзі, одна душова кабіна з місцем для роздягання (згідно з 6.3.15 цих норм)		
19 Кімната гігієнічного душу з місцем для роздягання	4	4	–
20 Інвентарна	4	4	4
21 Приміщення для куріння	15	15	–
¹⁾ Допускається частину житлових кімнат проектувати з суміщеними санвузлами (туалет і душова кабіна) згідно з 6.3.13 цих норм. ²⁾ Передбачається за відсутності їдальні у закладі. ³⁾ За наявності в відділеннях осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, слід передбачати для них спеціальні душові кабінки.			

И.3.2.2 Спальні для дітей з інвалідністю 4-8 років проектується на одну групу з розрахунку не менше ніж 3 м² (не менше ніж 4 м² для дітей з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних) на одне місце (див. таблицю И.1). Для дітей з інвалідністю, які самостійно пересуваються на кріслах колісних (під наглядом), рекомендується проектувати житлову кімнату, що складається з двох зон: спальної і ігрової з розрахунку не менше ніж 9,0 м² на одне місце.

И.3.2.3 Житлові приміщення для дітей з інвалідністю 8-18 років слід проектувати окремими для хлопчиків та дівчаток і не більше ніж на 4 особи кожна з розрахунку не менше ніж 5-6 м² на одне місце (див. таблицю И.2). Для дітей з інвалідністю, які самостійно пересуваються на кріслах колісних (під наглядом), рекомендується проектувати спальню з зоною відпочинку та дозвілля і з розрахунку не менше ніж 11,0 м² на одне місце.

И.3.2.4 За умови створення універсального простору для різновікових груп дітей з інвалідністю 4-18 років кількість місць в спальних кімнатах слід приймати не більше ніж 4. Групи дітей з інвалідністю формуються з різницею в віці, яка передбачена в Типових положеннях про відділення (групи) [17-21]. Розрахункова площа на одне місце спалень для груп дітей з інвалідністю дошкільного і шкільного віку, незалежно від стану здоров'я дітей з інвалідністю, приймається не менше ніж 6,0 м². Зміни та уточнення складу та площ приміщень житлових осередків і загальних приміщень відділень слід виконувати згідно з завданням на проектування.

И.3.2.5 Житлові кімнати для осіб з інвалідністю 18-35 років рекомендується проектувати на одне, два або три місця.

Площі житлових кімнат на одне та два місця для осіб з інвалідністю, що самостійно пересуваються і для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, рекомендується проектувати згідно з розрахунком не менше ніж: 8 м² на одне місце, але не менше ніж 10 м² – в одномісних кімнатах для осіб з інвалідністю, що самостійно пересуваються; 10 м² на одне місце, але не менше ніж 12 м² – в одномісних кімнатах для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних; 8 м² на одне місце, але не менше ніж 12 м² – в одномісних кімнатах для осіб з інвалідністю, самостійне пересування яких є значно ускладненим або неможливим (лежачих хворих).

Співвідношення житлових кімнат різної місткості, а також житлових груп у відділеннях дитячих будинків-інтернатів слід приймати за завданням на проектування з урахуванням місцевих умов.

И.3.2.6 До складу відділень рекомендується включати 2-3 житлові групи із загальними приміщеннями реабілітаційного та побутового призначення, а також приміщення для проведення дозвілля.

И.3.2.7 У відділеннях транзитного перебування, підтриманого проживання для дітей з інвалідністю 16-18 років та осіб з інвалідністю 18-35 років, які самостійно пересуваються, і для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, на одну-дві житлових групи слід передбачати кухню-буфетну, призначену для приготування їжі, а також замість кухні-буфетної допускається передбачати вбудовану кухню при житловій кімнаті за умови обладнання її електроплитою та влаштуванням у ній примусової вентиляції згідно з [ДБН В.2.2-15](#).

Приміщення кухні-роздавальної, яку призначено для підігрівання та роздавання їжі, що доставляється з їдальні, передбачається у житлових групах для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, самостійне пересування яких є значно ускладненим або неможливим. При доставлянні їжі з іншого закладу кухня-роздавальна передбачається і в житлових групах дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які самостійно пересуваються, або на кріслах колісних.

И.3.2.8 Побутова кімната у відділеннях для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, спроможних самостійно пересуватися, і для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які пересуваються самостійно на кріслах колісних, повинна поділятися на зони: для прання та сушіння дрібних речей; зберігання предметів прибирання; чищення одягу та взуття (див. таблиці И.2 і И.3).

Санітарна кімната передбачається у відділеннях для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, самостійне пересування яких є значно ускладненим або неможливим, і повинна мати зони: для миття та стерилізації суден; миття та сушіння клейонок; зберігання предметів прибирання; сортування, сушіння та тимчасового зберігання брудної білизни (див. таблиці И.2 і И.3).

И.3.2.9 Склад та площі приміщень житлових груп і загальних приміщень відділень для дітей з інвалідністю 4-8 років і 8-18 років, для осіб з інвалідністю 18-35 років є базовими для проектування житлових груп у відділеннях, що визначені в Положенні про дитячий будинок-інтернат: молодіжне, денного догляду, стаціонарного догляду (у тому числі 5-денного), транзитного перебування, підтриманого проживання, паліативного догляду.

И.3.2.10 Формування житлових приміщень і житлових груп для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які самостійно пересуваються, які самостійно (або під наглядом) пересуваються на кріслах колісних і самостійне пересування яких є значно ускладненим або неможливим, повинно вестись, враховуючи різні режими утримання і необхідність різних видів побутового, медичного обслуговування і корекційно-реабілітаційних заходів.

И.3.2.11 Створення умов для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, наближених до звичайних умов життя і побуту людини, можливо при проектуванні "житлових осередків" – груп житлових приміщень, які включають одне (спальня – для дітей з інвалідністю від 4 до 8 років) або декілька (для дітей з інвалідністю 8-18 років та осіб з інвалідністю 18-35 років) спалень або житлових кімнат (з ігровою кімнатою або кімнатою для відпочинку і дозвілля, кімнатою для індивідуальних занять) та побутовими приміщеннями (роздягальня, гардеробна, ванно-душова, туалет, буфетна або кухня-буфетна, побутова кімната тощо).

И.3.2.12 Приміщення молодіжного відділення (групи) осіб з інвалідністю 18-35 років повинні розміщуватися ізольовано від основних приміщень дітей з інвалідністю 4-8 і 8-18 років в окремих: блоці, корпусі або поверсі (першому, другому або третьому) з самостійним входом.

И.3.2.13 Для організації п'ятиденного перебування дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю відділення (групи) повинні мати: приміщення для проживання, навчання, реабілітації, денного відпочинку, ігор, приймання їжі, особистої та загальної гігієни тощо.

И.3.2.14 Відділення (групи) денного догляду передбачається для дітей з інвалідністю від 4 до 18 років [17]. Спальні кімнати для груп денного догляду слід проектувати з розрахунку обслуговування 50 % дітей з інвалідністю в групі. Спальні кімнати для дітей з інвалідністю 8-18 років слід проектувати окремими для хлопчиків та дівчаток і не більше ніж на 4 особи кожна.

У відділенні можуть міститися також окремі групи неповного дня або чергові групи, які функціонують в ранкові та вечірні часи. Склад і площі приміщень для них приймаються за завданням на проектування.

И.3.2.15 Відділення (групи) транзитного перебування створюються для надання дітям з інвалідністю 4-16 років та особам з інвалідністю до 18-33 років соціальних послуг з метою підготовки до сімейних форм виховання або до самостійного проживання (у тому числі підтриманого).

Для організації та забезпечення транзитного перебування (строком до 24-х місяців) у відділенні повинні бути приміщення для проживання, розвитку навичок приготування їжі, догляду за одягом і взуттям, використання побутових приладів, а також для денного відпочинку, ігор, приймання їжі, особистої та загальної гігієни тощо та службові приміщення (див. таблиці И.1 – И.3).

До складу приміщень житлових груп (або загальних приміщень) цього відділення дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю допускається вводити навчальне приміщення соціально-побутового орієнтування із розрахунку не менше ніж 3 м² на одну людину. Приміщення соціально-побутового орієнтування складається з навчальних зон: кухні, пральні, місць для прасування, лагодження одягу, догляду за взуттям тощо.

И.3.2.16 При створенні відділення (груп) підтриманого проживання для осіб з інвалідністю від 18 років, які можуть проживати самостійно при наданні необхідного обсягу стороннього догляду та побутового обслуговування, житлові кімнати слід передбачати на 1-2 місця з прикімнатними санвузлами. Рекомендується також замість кухонь-буфетних проектувати і вбудовані кухні (кухні-ніші), які обладнуються електроплитами та витяжною вентиляцією.

И.3.2.17 Відділення (групи) паліативного догляду створюються для дітей з інвалідністю 4-18 років та осіб з інвалідністю з 18 років, які не здатні до самообслуговування і перебувають на останніх стадіях перебігу невиліковних захворювань та потребують постійного стороннього догляду, побутового обслуговування, медичної допомоги, комплексу реабілітаційних заходів.

Для організації паліативного догляду в відділеннях мають бути передбачені приміщення для проживання, реабілітації та абілітації, приймання їжі, особистої та загальної гігієни, проведення дозвілля (див. таблиці И.1 – И.3).

И.3.2.18 Житлові групи приміщень необхідно проектувати непрохідними.

И.3.2.19 Для забезпечення необхідного доступу на ділянку дітей з інвалідністю 4-8 років із різних відділень, а також дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю з відділень паліативного догляду житлові осередки для них слід проектувати на першому поверсі будівлі з окремими виходами та обладнаними при них коморами для зберігання крісел колісних.

И.3.3 Загальні приміщення

И.3.3.1 Корекційно-реабілітаційні приміщення

И.3.3.1.1 До групи загальних приміщень, що безпосередньо призначені для навчання і розвитку дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, відносяться приміщення з психолого-педагогічної корекції та соціально-побутового орієнтування.

И.3.3.1.2 Склад та площі групи загальних приміщень для корекційно-реабілітаційної роботи в дитячих будинках-інтернатах слід передбачати відповідно до таблиці И.4.

Таблиця И.4 – Склад та площі загальних приміщень для корекційно-реабілітаційної роботи

Приміщення	Розрахункова площа на одне місце або площа приміщень, м ² , не менше ніж	
	для дітей з інвалідністю 4-8 і 8-18 років	для осіб з інвалідністю 18-35 років
1 Кабінет психолога	12	14
2 Кімната для занять з психолого-педагогічної корекції	18	24
3 Кабінет логопеда	18	18
4 Сенсорна кімната	5,0 м ² на одну людину, але не менше 30 м ²	6,0 м ² на одну людину, але не менше 30 м ²
5 Музичний зал (кабінет лого- ритміки) з коморою інвентаря	5,0 м ² на одну людину, але не менше 60+6	6,0 м ² на одну людину, але не менше 60+12
6 Навчальне приміщення соціально-побутового орієнтування	3,0 м ² на одну людину, але не менше 24	3,0 м ² на одну людину, але не менше 24

И.3.3.1.3 При проектуванні сенсорної кімнати необхідно враховувати те, що простір має поділятися на дві частини: релаксаційну і активаційну з відповідним облаштуванням для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю.

И.3.3.1.4 Профілактичні та лікувальні сеанси в сенсорних кімнатах повинні проводитися спеціалістами-психологами за попередньо створеними програмами. Заняття із дітьми з інвалідністю або із особами з інвалідністю здійснюються індивідуально або групами чисельністю не більше 5 людей.

У залежності від завдань і методики проведення сеансів сенсорна кімната має бути обладнана безкаркасними меблевими модулями і світломузичним супроводом, ароматичними сенсорами, масажним і інтерактивним обладнанням.

И.3.3.1.5 Приміщення соціально-побутового орієнтування слід проектувати з відокремлених навчальних зон: кухні, пральні, місць для прасування, лагодження одягу, догляду за взуттям тощо.

И.3.3.2 Приміщення для проведення дозвілля та фізкультурно-оздоровчих занять.

И.3.3.2.1 До групи приміщень для проведення дозвілля та фізкультурно-оздоровчих занять дитячих будинків-інтернатів відносяться: зал для глядачів з фойє, клубні приміщення (в складі бібліотеки-читальні, інтернет-клубу і кімнат для гурткових занять), фізкультурно-оздоровчі з допоміжними приміщеннями.

И.3.3.2.2 Кількість місць у залі для глядачів слід приймати з розрахунку обслуговування 100%

дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, спроможних до самообслуговування (що самостійно пересуваються, включаючи тих, хто пересувається на кріслах колісних) і 20 % тих, хто потребує постійного догляду і пересувається зі значним ускладненням або не пересувається самостійно з груп (відділень) денного догляду, тимчасового та постійного перебування або проживання.

И.3.3.2.3 Склад і площі приміщень для проведення дозвілля та фізкультурно-оздоровчих приміщень дитячих будинків-інтернатів слід приймати згідно з таблицею И.5.

Таблиця И.5 – Склад і площі приміщень для проведення дозвілля та фізкультурно-оздоровчих занять

Приміщення	Розрахункова площа на одне місце або площа приміщень, м ² , не менше ніж, за місткості закладів	
	до 25 місць	від 26 до 50 місць
1	2	3
1 Зал для глядачів з естрадою	–	Проектується згідно з ДБН В.2.2-16 із розрахунку на одне місце у залі: для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що самостійно пересуваються, – 1,1 м ² ; для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, – 2,2 м ²
2 Фойє	–	0,5 м ² на одне місце у залі, але не менше ніж 24
3 Артистична із туалетом	–	10 × 2
	–	Один унітаз і один умивальник
4 Бібліотека-читальня	0,3 м ² на одне місце у закладі	
5 Приміщення інтернет-клубу	12	18
6 Гурткова	18	18
7 Комора інвентаря	6	10
8 Туалет при фойє для дівчат (жінок) та хлопців (чоловіків)	–	Універсальна кабіна згідно з ДБН В.2.2-40
9 Фізкультурно-оздоровчі приміщення (з коморами для спорт- інвентаря та кімнатою тренера):		Проектується згідно з ДБН В.2.2-13 , ДБН В.2.2-10 , ДБН В.2.2-40 (для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що самостійно можуть пересуватися, у тому числі на кріслах колісних з груп (відділень) денного догляду, тимчасового і постійного перебування або проживання)
– універсальний зал (зал лікувальної фізкультури з зоною для масажу на одну кушетку)	6 м ² на одну людину	
	12	
10 Роздягальні для дівчат (жінок) та хлопців (чоловіків) з душовими та туалетами	8	12
	Одна душова кабіна, один унітаз і один умивальник (згідно з 6.3.13 цих норм)	

И.3.3.2.4 Зал для глядачів слід проектувати з урахуванням встановлення у ньому напівм'яких або твердих крісел зі стаціонарними сидіннями. Крісла повинні бути прикріплені до підлоги. Кількість місць у ряді повинна бути: за однібічної евакуації – не більше ніж 12, за двобічної евакуації – не більше ніж 25. Ширина проходів між рядами повинна бути не меншою ніж 0,55 м.

И.3.3.2.5 Перед естрадою або у кінці залу необхідно передбачати зону для розміщення дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що пересуваються у кріслах колісних. Місця для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю у кріслах колісних слід розташовувати групами не більше трьох в одному ряді.

И.3.3.2.6 Допускається передбачати суміщений зал для глядачів та обідній із розрахунку на одне місце: не менше ніж 1,6 м² – для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, спроможних самостійно пересуватись, і не менше ніж 3,0 м² – для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що пересуваються у кріслах колісних.

И.3.3.2.7 Склад приміщень для гурткових занять, а також театральну студію, картинну галерею, зимовий сад тощо приймається за завданням на проектування, але не менше одного приміщення площею не менше ніж 18 м² на заклад.

И.3.3.2.8 Склад фізкультурно-оздоровчих приміщень у дитячих будинках-інтернатах повинен встановлюватися завданням на проектування з урахуванням використання їх дітьми з інвалідністю та особами з інвалідністю різних категорій, у тому числі і тих, що пересуваються у кріслах колісних, відповідно до [ДБН В.2.2-40](#).

Допускається використовувати універсальний (фізкультурно-оздоровчий) зал для занять лікувальною фізкультурою із зоною для проведення масажу.

До групи фізкультурно-оздоровчих приміщень рекомендується включати басейн для навчально-оздоровчого плавання з допоміжними приміщеннями для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю і приміщеннями обслуговування басейну, що проектується згідно з [ДБН В.2.2-40](#).

И.3.4 Обслуговуючі приміщення

И.3.4.1 Медичні приміщення

И.3.4.1.1 Медичне обслуговування дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю дитячого будинку-інтернату здійснюється за умови отримання ліцензії на провадження ним господарської діяльності з медичної практики.

И.3.4.1.2 Для організації медичного обслуговування дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю і забезпечення медичних форм реабілітації в дитячому будинку-інтернаті слід передбачати мінімально необхідний склад приміщень, а також можливість використання бази закладів охорони здоров'я з урахуванням вимог [ДБН В.2.2-10](#).

И.3.4.1.3 Склад та площі приміщень медичного пункту з приймально-карантинним відділенням та ізолятором у дитячих будинках-інтернатах слід приймати згідно з таблицею И.6.

Таблиця И.6 – Склад і площі медичних приміщень

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше ніж, за місткості закладів	
	до 25 місць	від 26 до 50 місць
1 Кабінет лікаря	12	12
2 Кабінет медсестри, процедурна	16	18
3 Приймально-карантинне відділення:		
а) вестибюль-очікувальна	10	12
б) туалет при вестибюлі	Універсальна кабіна згідно з ДБН В.2.2-40	
в) оглядова-роздягальня	12	12
г) ванна з душем і місцем для одягання	10	10
д) палата на два місця з туалетом	19 x 2	19 x 2
	Універсальна кабіна згідно з ДБН В.2.2-40	
є) буфетна – пост чергового персоналу	5	5
ж) місце для каталок	2	2
4 Ізолятор:		
а) приймальня (шлюз)	6	6
б) палата на два ліжка	14 x 2	14 x 2
в) туалет	Універсальна кабіна згідно з ДБН В.2.2-40	
г) буфетна	6	6

И.3.4.2 Приміщення їдальні

И.3.4.2.1 Склад та площі приміщень їдалень дитячих будинків-інтернатів визначаються завданням на проектування залежно від профілю, кількості осіб, що обслуговуються, і місць приймання їжі, а також з урахуванням вимог [ДБН В.2.2-25](#).

И.3.4.2.2 Приміщення їдалень слід розташовувати в окремому блоці на першому поверсі. Із харчоблоку повинен бути передбачений самостійний вихід на земельну ділянку, що пов'язаний з господарською зоною.

И.3.4.2.3 Кількість місць в обідньому залі слід приймати з розрахунку одночасного обслуговування 100% дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які спроможні самостійно пересуватися, включаючи осіб на кріслах колісних.

И.3.4.2.4 Склад і площі приміщень їдалень різних за кількістю обслуговуваних в будинках-інтернатах слід приймати згідно з таблицею И.7.

Таблиця И.7 – Склад та площі приміщень їдальні

Приміщення	Площа приміщень, м ² , не менше ніж, за кількістю обслуговуючих у закладі	
	до 25 місць	від 26 до 50 місць
Приміщення для дітей шкільного віку та молоді		
1 Обідній зал	1,4 м ² на одне місце у залі (для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних, – 2,2 м ²)	
2 Роздавальна	8	10
3 Умивальна	Один умивальник на 20 місць, але не менше ніж два (згідно з ДБН В.2.2-9)	
4 Туалет	Одна універсальна кабіна на 30 місць згідно з ДБН В.2.2-40	
Виробничі приміщення*)		
5 Цех з обробки м'яса і риби	6	10
6 Гарячий цех	10	16
7 Холодний цех	4	6
8 Кондитерський цех		
9 Мийна кухонного та столового посуду	4+6	6+8
10 Комора добового запасу продуктів	4	6
Складські приміщення		
11 Охолоджувальні камери для зберігання*): а) м'яса і риби;	4	4
б) молочних продуктів; фруктів і зелені; консервів і квашення;	4	6
в) овочів і овочевих напівфабрикатів;	4	4
г) відходів з окремим зовнішнім виходом	2	2
12 Місце для холодильної установки	2	2
13 Комора сухих продуктів	2	2
14 Приміщення для зберігання і різання хліба	2	6
15 Комора овочів	2	4
16 Комора для зберігання білизни	2	3
17 Завантажувальна	6	6
18 Тарна	2	4
Службово-побутові приміщення		
19 Кімната персоналу (гардеробна) з душовою та туалетом	8	8
	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих норм)	
20 Місце для зберігання прибирального інвентаря	2	2
21 Приміщення для зберігання та миття візків і тари, які використовуються для транспортування їжі	4	4
*) Можливе об'єднання приміщень охолоджувальних камер і встановлення холодильних шаф за умови забезпечення технологічного процесу та санітарно-протиепідемічного режиму. У такому випадку місце для холодильної установки не передбачається.		

И.3.4.2.5 Допускається не проектувати їдальню при забезпеченні доставляння готової їжі із загальнодоступного підприємства харчування за умови організації на першому поверсі завантажувальної, тарної, приміщення для зберігання та миття візків і тари, які використовуються для транспортування їжі, а також в житлових осередках (групах) – кухонь-роздавальних (буфетних).

И.3.4.3 Лікувально-виробничі (трудова) приміщення

И.3.4.3.1 Працетерапія спрямовується на формування, відновлення та розвиток побутових, професійних, соціальних навичок, забезпечення та підвищення рівнів самообслуговування, працеспроможності, самооцінки, впевненості в собі, активності та якості життя дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, з урахуванням стану їх здоров'я тощо, та може входити до режиму дня. Тому у будівлях дитячих будинків-інтернатів необхідно мати приміщення або ділянки на території для різноманітних видів робіт.

И.3.4.3.2 У дитячих будинках-інтернатах можуть функціонувати такі майстерні: столярна, слюсарна, картонажно-палітурна, ручних ремесел (гончарна, плетіння, художньо-прикладних робіт, малювання, ліплення, аплікації, орігамі, ткацька тощо), сільськогосподарського рослинництва (теплиці, зелене господарство, садове господарство), тваринництва (кінне господарство, догляд за великою і дрібною рогатою худобою, свинарство, кролівництво, птахівництво).

И.3.4.3.3 Профіль майстерень або ділянок встановлюється залежно від типу відділень закладу, складу груп дітей з інвалідністю або осіб з інвалідністю, що обслуговуються, і визначається завданням на проектування.

И.3.4.3.4 Лікувально-виробничі і виробничі майстерні слід розташовувати в окремому блоці або в окремій будівлі. Склад та площі приміщень лікувально-виробничих і виробничих майстерень слід приймати відповідно до [ДБН В.2.2-10](#), СНиП 2.09.02, ДСанПіН 2.3-185.

И.3.4.3.5 Кількість робочих місць у майстернях визначається у завданні на проектування, виходячи з одночасної зайнятості дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю із груп денного догляду, тимчасового та постійного перебування або проживання, які спроможні самостійно пересуватися, включаючи дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю на кріслах колісних.

И.3.4.3.6 Склад та площі приміщень для працетерапії наведені в таблиці И.8.

Таблиця И.8 – Склад та площі приміщень для працетерапії

Приміщення	Розрахункова площа на одне місце або площа приміщень, м ² , не менше ніж
1 Основні приміщення для працетерапії	4,0 – на одне робоче місце, але не менше ніж 20 (6,0 – на одне робоче місце для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що користуються допоміжними засобами, але не менше ніж 24)
2 Комора матеріалів	1,5 на одне місце у майстерні, але не менше ніж 10
3 Комора інструментів	Те саме
4 Комора готової продукції	»
5 Приміщення інструктора працетерапії	4,0 на одного працівника, але не менше ніж 10
6 Побутові приміщення для персоналу та працюючих	За завданням на проектування

И.3.4.3.7 Допускається приміщення для працетерапії проектувати у складі загальних приміщень відділень закладу. У такому випадку, крім основного приміщення для працетерапії, площу якого необхідно приймати відповідно до таблиці И.8, передбачати приміщення комори матеріалів загальною площею не менше 12 м².

И.3.4.4 Адміністративно-побутові та службові приміщення

И.3.4.4.1 Склад та площу адміністративно-побутових і службових приміщень слід приймати згідно з таблицею И.9.

Таблиця И.9 – Склад та площі приміщень адміністративно-побутових і службових приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткістю закладів, м ² , не менше ніж	
	до 25 місць	від 26 до 50 місць
Вхідна група приміщень		
1 Вестибюль, гардеробна для відвідувачів	15	30
2 Приміщення охорони	4	4
3 Кімната прийому гостей дітей та осіб з інвалідністю	12	20
4 Туалети для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю і відвідувачів	Універсальна кабіна згідно з <u>ДБН В.2.2-40</u>	
Приміщення адміністрації		
5 Кабінет директора	16	16
6 Канцелярія, відділ кадрів, бухгалтерія	18	18
7 Архів медичний	5	6
8 Методичний кабінет	18	22
9 Кімната психофізіологічного розвантаження персоналу	18	24
10 Гардеробна для персоналу	12	18
11 Туалет для персоналу	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих норм)	
12 Кімната для ночівлі гостей проживаючих (із санвузлом)	14	14
	Один унітаз, один умивальник, один душ (згідно з 6.3.13 цих норм)	

И.3.4.4.2 Склад та площі складських і господарських приміщень будинків-інтернатів встановлюються завданням на проектування, але не менше зазначених у таблиці И.10.

Таблиця И.10 – Склад та площі складських і господарських приміщень

Приміщення	Площа приміщень за місткістю закладів, м ² , не менше ніж	
	до 25 місць	від 26 до 50 місць
1	2	3
Центральні комори		
1 Білизняна (комора чистої білизни) з місцем для лагодження	8	12
2 Комора брудної білизни	4	6
3 Комора особистих речей	10	12
4 Склад господарський	10	18
5 Комора для садово-городнього інвентаря	4	6

Кінець таблиці И.10

1	2	3
Дезінфекційне відділення		
6 Приміщення для приймання та сортування речей	4	4
7 Приміщення для видавання речей	3	4
8 Приміщення дезінфекційних камер ¹⁾ : – відділення для брудного м'якого інвентаря	4	6
– розвантажувальне відділення (для дезінфікованого інвентаря);	6	10
– шлюз між відділенням для брудного м'якого інвентаря і розвантажувальним відділенням	2	2
9 Туалет	Один унітаз, один умивальник у шлюзі (згідно з 6.3.15 цих норм)	
10 Санітарний пропускник для персоналу	6 (з однією душовою кабіною згідно з 6.3.15 цих норм)	
¹⁾ Площі приміщень дезінфекційних камер уточнюються при розміщенні обладнання.		

И.3.4.4.3 Дезінфекційне відділення має бути непрохідним, розділене на дві зони: брудну, де працюють з інфікованими речами, і чисту, де проводяться роботи з дезінфікованими речами. Вхід персоналу в чисту зону здійснюється через санітарний пропускник з урахуванням вимог [ДБН В.2.2-10](#).

И.3.4.4.4 Проектування пральні у дитячих будинках-інтернатах необхідно у тому випадку, коли відсутня можливість прання білизни в пральнях населених пунктів. Продуктивність пральні слід приймати з розрахунку прання не менше 1 кг сухої білизни за добу на одне місце для осіб, що пересуваються самостійно, та осіб, що пересуваються на кріслах колісних, і 3 кг для осіб з ліжковим режимом утримання.

Склад та площі приміщень пральні повинні забезпечувати поточність технологічного процесу прання білизни, їх слід приймати згідно з [ДБН В.2.2-11](#).

И.3.4.4.5 У разі прання в пральні загального призначення (комунальній, приватній тощо) для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, що перебувають на ліжковому режимі перебування, слід передбачати приміщення для попереднього прання особливо забрудненої білизни.

И.3.4.4.6 Для щоденного транспортування дітей з інвалідністю із відділень денного догляду передбачається наявність автотранспортних засобів (один автотранспортний засіб на 30 дітей з інвалідністю, які обслуговуються). Проектування гаража при дитячих будинках-інтернатах допускається в тому випадку, коли відсутня можливість використання гаражів населених пунктів. Склад та площі приміщень гаража слід приймати згідно з вимогами ВСН 01 і [ДБН В.2.3-15](#).

(Додаток И долучено, Зміна № 2)

Додаток К
(обов'язковий)

ПРОФІЛІ ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ-ІНТЕРНАТІВ ТА ЇХ СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ

Дитячі будинки-інтернати (відділення) I профілю (змішані за статтю) призначені для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які мають легку ступень когнітивного порушення та/або розлади психіки, що супроводжуються стійкими фізичними порушеннями опорно-рухового апарату, для яких самостійне пересування є значно ускладненим або неможливим.

Дитячі будинки-інтернати (відділення) II профілю (розділені за статтю) призначені для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які мають помірну ступень когнітивного порушення та/або тяжкі розлади психіки, потребують догляду, навчання та реабілітації, можуть самостійно пересуватися і себе обслуговувати.

Дитячі будинки-інтернати (відділення) III профілю (розділені за статтю) призначені для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які мають тяжку і глибоку ступень когнітивного порушення та/або стійкі розлади психіки, потребують догляду, навчання та реабілітації, можуть самостійно пересуватися і себе обслуговувати.

Дитячі будинки-інтернати (відділення) IV профілю (змішані за статтю) призначені для дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, які мають тяжку і глибоку ступень когнітивного порушення та/або стійкі хронічні розлади психіки, потребують паліативного догляду, навчання і реабілітації, для яких самостійне пересування є значно ускладненим або неможливим.

Допускається проектувати дитячі будинки-інтернати змішаного типу, які включають відділення різних (від двох до чотирьох) профілів.

У дитячих будинках-інтернатах відповідно до їх профілів можуть діяти такі стаціонарні групи:

а) у дитячих будинках-інтернатах I профілю:

- виховні групи дітей з інвалідністю дошкільного віку (4-8 років) – до 8 осіб;
- навчальні класи дітей з інвалідністю шкільного віку (8-18 років) – до 10 осіб;
- молодіжні групи осіб з інвалідністю (18-35 років) – 15-20 осіб.

б) у відділеннях II профілю:

- виховні групи для дітей з інвалідністю дошкільного віку (4-8 років) – до 8 осіб;
- навчальні класи дітей з інвалідністю шкільного віку (8-18 років) – до 10 осіб;
- молодіжні групи осіб з інвалідністю (18-35 років) – 10-15 осіб.

в) у відділеннях III профілю:

- виховні групи дітей з інвалідністю дошкільного віку (4-8 років) – до 8 осіб;
- виховні групи дітей з інвалідністю шкільного віку (8-18 років) – до 16-20 осіб;
- навчально-виховні групи (у разі потреби та за умови створення) дітей з інвалідністю шкільного віку (8-18 років) – до 10 осіб;
- молодіжні групи осіб з інвалідністю (18-35 років) – 10-15 осіб.

г) у відділеннях IV профілю (за необхідності) для лежачих різного ступеня когнітивного порушення комплектуються групи паліативного догляду:

- виховні групи для дітей з інвалідністю дошкільного та шкільного віку (4-8 і 8-18 років) – до 6 осіб;
- молодіжні групи осіб з інвалідністю (18-35 років) – до 8 осіб [16].

Групи відділення денного догляду комплектуються по 8-10 дітей з інвалідністю (4-18 років) за віковими ознаками (однакового віку або з різницею у віці 4-6, 6-9, 9-14, 14-18 років), з урахуванням їх стану здоров'я та побажань батьків або їхніх законних представників. У відділенні можуть створюватися окремі групи неповного дня, а також чергові групи в ранковий та вечірній час [17].

Групи транзитного перебування комплектуються для надання соціальних послуг із метою підготовки дітей з інвалідністю до сімейної форми виховання, а осіб з інвалідністю (18-35 років) – до самостійного або підтриманого проживання [19].

Групи підтриманого проживання комплектуються для осіб з інвалідністю (18-35 років) з урахуванням ступеня їхніх індивідуальних потреб у сторонній допомозі та особистих уподобань [20].

Групи п'ятиденного стаціонарного догляду, транзитного перебування, підтриманого проживання, паліативного догляду комплектуються по 6-8 дітей з інвалідністю або осіб з інвалідністю з урахуванням їхнього стану здоров'я, побажань, вікових ознак (одновікових або різновікових 4-6, 6-9, 9-14, 14-18, 18-25, 25-35 років), фізичних вад та психічних розладів, а також побажань їхніх законних представників.

Засновник може встановлювати меншу наповнюваність груп у відділеннях різних профілів.

(Додаток К долучено, Зміна № 2, змінено, Зміна 3)

Ключові слова: загальні положення, заклади соціального захисту населення, земельні ділянки, інженерне обладнання, норми проектування, об'ємно-планувальні рішення, пожежна безпека, проектування, громадські будинки та споруди, терміни, люди з обмеженими фізичними можливостями, заклади для осіб з інтелектуальною недостатністю, склад і площі приміщень, служба соціального патронату, зміна нормативного акта, сфера застосування, нормативні посилання, терміни та визначення понять, додатки, дитячі будинки-інтернати, профілі і структурні підрозділи.

(Ключові слова змінено, Зміна № 1, Зміна № 2)